

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer

Behandeld door
M. Kuipers / R. Maathuis

Datum
23 maart 2021

Onderwerp
Kennisgeving vaststellen jaarverslagen VTH 2020

Geachte raadsleden,

Hierbij informeren wij u dat wij de jaarverslagen vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) van de fysieke leefomgeving hebben vastgesteld. Met de jaarverslagen wordt teruggekeken op de uitvoering VTH-taken in 2020. Er zijn twee verslagen opgesteld. Het jaarverslag VTH Twente 2020 gaat over de uitvoering van de milieutaken door Omgevingsdienst Twente (ODT). Het jaarverslag VTH 2020 heeft betrekking op de uitvoering van lokale taken op basis van de Wabo, APV en bijzondere wetten. In beide verslagen wordt de gerealiseerde inzet vergeleken met de geplande inzet uit de uitvoeringsprogramma's VTH 2020.

De verantwoordelijkheid voor een adequate uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving ligt voor een groot deel bij de lokale overheid en de in opdracht hiervan handelende omgevingsdienst. Als VTH-taken niet goed worden uitgevoerd, kan dat grote invloed hebben op de veiligheid en gezondheid van de leefomgeving. Door te rapporteren over de uitvoering van de voorgenomen activiteiten en het bereiken van gestelde beleidsdoelen, wordt de basis gelegd voor volgende VTH-programma's. Waar nodig wordt op basis van de resultaten bijgestuurd.

Jaarverslag VTH Twente 2020 (ODT)

In 2020 heeft de ODT zich verder ontwikkeld. Het startjaar 2019 stond voornamelijk in het teken van het vormgeven en op capaciteit brengen van de organisatie. In 2020 kwam de focus te liggen op daadwerkelijk uitvoering, monitoring en rapportage. De informatieverstrekking is verbeterd. Kwaliteitszorg en kwaliteitsborging krijgen steeds meer vorm. De uitvoeringskwaliteit, waaronder het inrichtingenbestand en datakwaliteit, wordt stapsgewijs verbeterd maar vraagt de nadrukkelijk aandacht om de basis goed op orde te krijgen. ODT heeft in 2020 sterk ingezet op energie en duurzaamheid, onder meer door het uitvoeren van administratieve en fysieke energiecontroles.

Eind 2019 zijn facultatieve (milieuspecialistische) taken vanuit onze gemeente overgegaan naar de ODT. In 2020 is hier ervaring mee opgedaan. De structuur voor uitvoering is gaandeweg het jaar verbeterd, maar is op onderdelen voor verbetering vatbaar. De urenbesteding van deze taken is hierdoor lager dan verwacht op basis van inbreng. Niet bestede facultatieve middelen worden meegenomen naar 2021. In de jaarstukken ODT 2020 (jaarrekening) wordt dit als voorziening voor de gemeente Almelo opgenomen.

Jaarverslag VTH 2020 (gemeente Almelo)

In 2020 zijn er beduidend meer bouw aanvragen ingediend. Dit zorgde voor sterke toename van de werkvoorraad. De gemeentelijke organisatie heeft stevig ingezet op het verlenen van de vergunningen en het toezicht hierop. Vanwege de toegenomen werkvoorraad is capaciteit ingehuurd voor de bouwplantoetsing, als aanvulling op de bestaande capaciteit. Inhuurkrachten bleken lastig te vinden. Het is gelukt om 427 aanvragen te behandelen. Dit is een derde meer dan de geprogrammeerde werkvoorraad. Het heeft gezorgd voor aanmerkelijk hogere legesinkomsten. Wij zijn blij dat dit is gelukt en zijn trots op deze uitkomsten.

De gevolgen van COVID-19 voor de taakuitvoering

De VTH-uitvoering is geraakt door het COVID-19 (Corona) virus en de maatregelen die werden opgelegd om verspreiding van het virus tegen te gaan. Dit betrof vooral het milieutoezicht en het toezicht op brandveiligheid. ODT en Brandweer Twente hebben waar mogelijk op alternatieve wijze risicogericht toezicht gehouden. ODT heeft geveltoezicht uitgevoerd op zes industrieterreinen in Almelo. Brandweer Twente heeft zelfscans ingezet bij het toezicht op brandveiligheid bij scholen en kinderdagverblijven. Daarbij voeren de instellingen een deel van de toezichtwerkzaamheden zelf uit door zichzelf te controleren op de naleving van de regelgeving. De uitnodiging voor het uitvoeren van een zelfscan is door deze instellingen veelal positief ontvangen.

De invloed van COVID-19 op het bouwtoezicht was beperkt. Omdat binnen bewoonde woningen geen controles konden worden uitgevoerd, is de controle op illegale kamergewijze verhuur verminderd uitgevoerd, evenals de integrale GUSTOS-controles. De boa's domein 1 zijn in 2020 sterk ingezet op naleving van de coronamaatregelen uit de noodverordening en de Coronawet.

COVID-19 heeft impact gehad op vergunningverlening APV en Bijzondere wetten. Evenementen zijn grotendeels geannuleerd. De evenementen die doorgang hadden zijn extra gecontroleerd. Aan het einde van de lente zijn veel aanvragen voor het uitbreiden van terrassen in de binnenstad ingediend. Op deze wijze konden meer bezoekers op een veilige manier ontvangen worden, conform de 1,5 meter-maatregel.

Verordening kwaliteit VTH

Wij werken gericht aan de kwaliteit van de VTH-uitvoering. Kaderstellend daarvoor zijn de kwaliteitseisen uit het Besluit omgevingsrecht en de door uw Raad vastgestelde verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Professionele kwaliteit wordt geborgd met kwaliteitscriteria, die inzichtelijk maken welke kwaliteit bij uitvoering verwacht mag worden. In de kwaliteitsverordening worden deze criteria van toepassing verklaard op de uitvoering van onze Wabo-taken en de taken die zijn opgedragen aan de ODT. In 2020 hebben wij de 'Kwaliteitscriteria 2.2' van toepassing verklaard, waardoor gewerkt wordt met actuele landelijke kwaliteitscriteria.

In 2020 heeft de ODT gewerkt aan het opstellen van de Inzetbaarheidsmonitor, die inzichtelijk maakt of de ODT voldoet aan de kwaliteitscriteria, werknemers worden ingezet op passende taken en wordt gewerkt conform vastgestelde werkprocessen en procedures. De Inzetbaarheidsmonitor is operationeel en voor 90% bijgewerkt. De voorlopige analyse van de inzetbaarheidsmonitor laat zien dat de ODT robuust genoeg is en beschikt over voldoende gekwalificeerde medewerkers om haar taken uit te voeren. In navolging van de ODT maken wij in 2021 ook gebruik van de Inzetbaarheidsmonitor. Deze monitor moet worden ingericht. Op dit moment is het voor onze gemeente niet mogelijk om een volledig beeld te geven of wordt voldaan aan kwaliteitscriteria. Voor het onderdeel 'continuïteit' (benodigd aantal medewerkers/fte) is in 2020 uit zelfanalyse gebleken dat op het merendeel van de punten wordt voldaan. Het onderdeel 'deskundigheid' geeft een beeld van kwaliteit van medewerkers en wordt met toepassing van de Inzetbaarheidsmonitor inzichtelijk. Op een later moment informeren wij u hierover.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

F.W. van Ardenne

A.J. Gerritsen

Jaarverslag VTH Twente 2020

*van de 14 gemeenten & provincie Overijssel
voor de Omgevingsdienst Twente*

Gemeente: Almelo

10 maart 2021

DCS - 2172032

INT - 75905

Begrippen- en afkortingenlijst

Beh	Besluit emissiearme huisvesting
BG	Bevoegd Gezag
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
Bor	Besluit omgevingsrecht
BREF	'BAT reference documents' als uitwerking van de IPPC-richtlijn van de Europese Unie. 'BAT' staat voor Best Available Techniques, oftewel de Best Beschikbare Techniek. In BREF-documenten staan de meest milieuvriendelijke technieken beschreven
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
IBT	Interbestuurlijk Toezicht
KC 2.2	Kwaliteitscriteria 2.2: landelijk beschikbaar gestelde kwaliteitscriteria voor VTH-taken, opgesteld in landelijke samenwerking tussen bevoegde gezagen
KPI	Kritieke Prestatie Indicatoren
LAP3	Landelijk Afvalbeheerplan
LHS	Landelijke Handhavingstrategie
MER	Milieueffectrapportage
MJA3/MEE	Meerjarenafspraken energie-efficiëntie
NSL	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit
ODNL	Omgevingsdienst Nederland
OD Twente	Omgevingsdienst Twente
PAS	Programma Aanpak Stikstof
PDC	Producten- en dienstencatalogus (Twentse Norm)
PFAS	Poly- en perfluoralkylstoffen
UP	Uitvoeringsprogramma
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VUE	Versterkte uitvoering energiebesparings- en informatieplicht
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
ZZS	Zeer Zorgwekkende Stoffen

Inhoudsopgave

Begrippen- en afkortingenlijst.....	2
1. Inleiding.....	4
1.1. Aanleiding.....	4
1.2. De Beleidscyclus (Big-8).....	4
1.3. Terugblik 2020.....	5
1.4. Realisatie ten opzichte van uitvraag en inbreng.....	5
2. VTH-beleidsdoelen en prioriteiten.....	7
2.1. Algemeen.....	7
2.2. Uitvoeringskwaliteit.....	8
2.3. Dienstverlening.....	9
3. Evaluatie taken en werkzaamheden 2020	11
3.1. Programma Vergunningen.....	11
3.2. Programma Toezicht & Handhaving.....	11
3.3. Programma Advies.....	13
3.4. Externe Partners	14
4. Evaluatie uitgevoerde projecten 2020	15
4.1. Landelijke Projecten	15
4.2. Regionale projecten.....	15
4.3. Lokale projecten	17
5. Uitvoeringsorganisatie & bedrijfsvoering.....	18

1.3. Terugblik 2020

In 2020 heeft de OD Twente zich verder ontwikkeld. Waar het startjaar 2019 voornamelijk in het teken stond van het vormgeven en op capaciteit brengen van een professionele en klantgerichte uitvoeringsorganisatie, kwam in 2020 steeds meer focus te liggen op de daadwerkelijke uitvoering, monitoring en rapportering hiervan. Dit heeft in de beginfase van 2020 geleid tot een sterke toename in productie ten opzichte van het opstartjaar. Echter werd ook de OD Twente in maart geconfronteerd met het COVID-19 (Corona) virus en de maatregelen die werden opgelegd om verspreiding van dit virus tegen te gaan. De genomen maatregelen zijn sterk van invloed geweest op de werkzaamheden van de OD Twente in 2020.

In maart 2020 is gezamenlijk besloten om alle fysieke bedrijfsbezoeken binnen de regio Twente op te schorten. Dit resulteerde in sterk verminderde inzet voor bedrijfsgericht milieutoezicht binnen het programma toezicht en handhaving. De OD Twente is gericht met deze uitzonderlijke situatie omgegaan en heeft zich flexibel opgesteld. Vrijgekomen capaciteit als gevolg van Corona-maatregelen is ingezet op alternatieve werkzaamheden, zoals het uitvoeren van gevelcontroles, ondersteuning binnen het programma vergunningverlening, verbetering van het inrichtingenbestand en het ontwikkelen van een werkwijze 'milieucontroles op veilige afstand'. Werkzaamheden binnen toezicht bodem en sloop/asbest hebben grotendeels doorgang kunnen vinden met inachtneming van de op dat moment geldende maatregelen. Binnen het cluster bodem nam de productie sterk toe in de tweede helft van 2020 als gevolg van het vaststellen van de Beleidsregels PFAS Twente en de Bodemkwaliteitskaart PFAS Twente.

De bevoegde gezagen zijn gedurende het jaar geïnformeerd via kwartaalrapportages. Deze rapportages behandelden onder andere de verminderde productie binnen toezicht en handhaving ten gevolge van Corona, de hoge werkvoorraad binnen vergunningverlening veroorzaakt door de hoge toestroom van aanvragen, evenals de Twente brede stijging in het aantal klachten en handhavingssaken.

Ondanks de uitzonderlijke omstandigheden, heeft de OD Twente in 2020 stappen gezet als organisatie. Er is verder gebouwd aan een robuuste en flexibele organisatie die steeds meer in staat is voorspelbaar te zijn, zowel met betrekking tot kwantiteit als kwaliteit. Openstaande vacatures zijn verder ingevuld, waardoor kennis is versterkt en beter met de werkvoorraad kan worden omgegaan. Ook is informatieverstrekking middels de voortgangsrapportages sterk verbeterd.

2020 is ook het jaar geweest waarbij door Gemeente Almelo facultatieve (milieuspecialistische) taken zijn overgedragen. Deze overdracht heeft feitelijk medio december 2019 plaatsgevonden. Het kalenderjaar 2020 moet beschouwd worden als een overgangsjaar. Vooraf zijn de verwachtingen rondom aantallen, werkprocessen en informatievoorziening nog niet duidelijk vastgelegd. Dit heeft ervoor gezorgd dat deze taken in 2020 meer ad hoc zijn opgepakt dan wenselijk is. De samenwerking is als goed ervaren en heeft enkele mooie resultaten opgeleverd zoals een Visie op de bodem en ondergrond en het project Bruidsschat in het kader van de Omgevingswet.

1.4. Realisatie ten opzichte van uitvraag en inbreng

In het UP2020 van de gemeente Almelo wordt het aantal uitgevraagde producten en het daarbij behorend aantal uren en Fte's (gebaseerd op de Twentse Norm), afgezet tegen het aantal ingebrachte uren. Deze zijn overzichtelijk weergegeven in onderstaande tabellen, waaraan het aantal gerealiseerde producten en de bijbehorende tijdsbesteding in 2020 is toegevoegd. De gemeente Almelo heeft naar aanleiding van de coronamaatregelen in het najaar van 2020 een gewijzigd uitvoeringsprogramma vastgesteld, specifiek voor de onderdelen milieutoezicht en toezicht op brandveiligheid. Het oorspronkelijke uitvoeringsprogramma 2020 vormt met samen het gewijzigde uitvoeringsprogramma de referentie voor dit jaarverslag.

Voor de gemeente Almelo is een splitsing gemaakt tussen de 'Variant 4 taken' en 'Facultatieve taken'. Deze splitsing is gemaakt op basis van het toerekenen van uren en producten aan facultatieve taken uitgevoerd door de facultatief overgekomen medewerkers van de gemeente Almelo. Inmiddels zijn gesprekken tussen de OD Twente en de gemeente Almelo gaande over hoe deze registratie in 2021 verbeterd kan worden.

- In het UP2020 worden door de gemeente Almelo 1.533 producten uitgevraagd met betrekking tot de variant 4 taken. De bijbehorende tijdsbesteding bij deze producten is 14.009 uur. Met betrekking tot de

facultatieve taken is in 2020 geen UP ontvangen vanwege de overdracht van taken en medewerkers in december 2019. Als uitgangspunt is gehanteerd dat taken en werkzaamheden door betreffende medewerkers worden voortgezet onder werkgeverschap van de OD Twente. In 2020 is het gemeentelijke opdrachtgeverschap voor het milieuspecialistische takenpakket ingericht.

- De inbreng van de gemeente Almelo bedraagt op jaarbasis voor de variant 4 taken 16.780 uur en voor de facultatieve taken 6.494 uur.
- Voor de gemeente Almelo zijn afgelopen jaar 1.388 producten geleverd met betrekking tot de variant 4 taken met een bijbehorende tijdsbesteding van 13.380 uur.
- Voor de gemeente Almelo zijn afgelopen jaar 436 producten geleverd met betrekking tot de facultatieve taken met een bijbehorende tijdsbesteding van 3.726 uur.

Totaaloverzicht gemeente Almelo - Variant 4						
UP uren	Inbreng uren	Realisatie		UP Producten	Realisatie	
		uren	%		Producten	%
14.009	16.780	13.380	80%	1.533	1.388	91%

Totaaloverzicht gemeente Almelo - Facultatief						
UP uren	Inbreng uren	Realisatie		UP Producten	Realisatie	
		uren	%		Producten	%
-	6.494	3.726	57%	-	436	-

In 2020 is in totaal 91% van de gevraagde producten geleverd met betrekking tot de variant 4 taken. Met name de urenbesteding bij de facultatieve taken is lager dan verwacht op basis van de inbreng, wat is te verklaren door de inrichting en overdracht van deze taken, zoals in paragraaf 1.3 is toegelicht. Door gemeente Almelo is de wens uitgesproken om de niet bestede facultatieve middelen mee te nemen naar 2021. Dit zal in de Jaarstukken OD Twente 2020 (jaarrekening) als voorziening voor Gemeente Almelo opgevoerd worden.

2. VTH-beleidsdoelen en prioriteiten

In 2020 is verder gewerkt aan de basis die is gelegd in het opstartjaar voor het realiseren en vormgeven van een professionele en klantgerichte uitvoeringsorganisatie. Aansluitend op de doelen van de Omgevingswet, draagt de OD Twente bij aan een optimale bescherming en duurzame benutting van de fysieke leefomgeving middels kwalitatieve uitvoering van VTH-taken voor de Twentse gemeenten en de provincie Overijssel.

De beleidsdoelen uit het VTH-beleid Twente en de Nadere uitwerking vormen de basis voor de uitvoering van VTH-taken. Deze zijn onder te verdelen binnen drie thema's: uitvoeringskwaliteit, dienstverlening en financiën. Per beleidsdoel zijn indicatoren en eventuele streefwaarden opgenomen, waarmee kan worden bepaald of aan de doelen wordt voldaan. Om een sterke koppeling met het UP2020 mogelijk te maken, worden in dit hoofdstuk enkel de beleidsdoelen besproken die in dit programma zijn uitgelicht. Het jaarverslag is immers een terugblik.

2.1. Algemeen

Monitoring en registratie

Om te kunnen beoordelen of geplande werkzaamheden en beleidsdoelstellingen uit het uitvoeringsprogramma zijn uitgevoerd en behaald, is het belangrijk dat activiteiten goed geregistreerd worden. Monitoring is het stelselmatig en systematisch verzamelen, bewerken en verstrekken van gegevens om na te gaan in hoeverre het gevoerde beleid slaagt en of gestelde doel- en taakstellingen zijn behaald. Om verantwoording af te kunnen leggen over de inspanningen en resultaten, zijn verschillende gegevens nodig. Deze gegevens zijn in 2020 periodiek (per kwartaal) geleverd voor zowel managementdoeleinden (voortgang van de uitvoering) als voor periodieke verantwoording aan de verschillende partners. In 2020 is voor het eerst gebruik gemaakt van het rapportagesysteem Power BI, die het mogelijk maakt data uit verschillende systemen te koppelen.

In de kwartaalrapportages van 2020 valt een sterke verbetering in monitoring en registratie te zien ten opzichte van het voorgaande jaar. Zo is in 2020 inzicht verkregen in de periodiek gerealiseerde tijdsbesteding van de OD Twente per partner. Dit is in de loop van het jaar doorontwikkeld voor de gemeente Almelo, waarbij de gerealiseerde tijdsbesteding tevens is uitgesplitst over de verschillende programma's. Binnen het programma 'Projecten' is voor het eerst inzicht gegeven in de Twente brede tijdsbesteding voor alle landelijke, regionale en lokale projecten. Het is tot op heden nog niet mogelijk om de tijdsbesteding van landelijke en regionale projecten per bevoegd gezag te rapporteren. Dit is een doorontwikkeling die de komende jaren zal plaatsvinden.

Kwaliteitszorg en kwaliteitsborging

In het VTH-beleid Twente staat dat kwaliteit zich binnen drie jaar in het DNA van de OD Twente bevindt. In 2020 zijn de eerste stappen gezet in het vormgeven van systematische kwaliteitszorg en het borgen van deze kwaliteit. Hiervoor zijn verschillende initiatieven opgezet. Zo neemt de OD Twente elk jaar deel aan de landelijke collegiale toets, welke wordt georganiseerd door ODNL met als doel om op een positieve en stimulerende wijze een impuls te geven de uitvoeringskwaliteit van de 29 aangesloten omgevingsdiensten. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen een reguliere- en verdiepende toets met openbare verantwoording. Wegens COVID-19 heeft de verdiepende toets tussen de OD Twente, OD Midden- en West-Brabant en OD Midden Holland geen doorgang kunnen vinden in 2020. Wel is gestart met een eerste workshop. De verdiepende toets is verzet naar 2021 in digitale vorm.

Professionele kwaliteit wordt ook geborgd met de Kwaliteitscriteria (KC), die voor inwoners, bedrijven en de overheid inzichtelijk maken welke kwaliteit verwacht mag worden bij de uitvoering van VTH-taken. De nieuwe set KC 2.2 is door het college van burgemeester en wethouders van Almelo vastgesteld in 2020 en vormt de nieuwe basis voor de verordening kwaliteit VTH-omgevingsrecht. In 2020 heeft de OD Twente gewerkt aan het opstellen van de Inzetbaarheidsmonitor, die inzichtelijk maakt of de OD Twente voldoet aan de KC 2.2, werknemers worden ingezet op passende taken en wordt gewerkt conform vastgestelde werkprocessen en procedures. De Inzetbaarheidsmonitor is momenteel operationeel en voor 90% bijgewerkt. De voorlopige analyse van de Inzetbaarheidsmonitor laat zien dat de OD Twente robuust genoeg is met voldoende gekwalificeerde medewerkers om haar taken te kunnen uitvoeren. In december 2020 is het systeem van de Inzetbaarheidsmonitor besproken met het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) om verbeterpunten en vervolgstappen

af te stemmen. De planning is dat registratie van de Inzetbaarheidsmonitor in de eerste helft van 2021 compleet is.

2.2. Uitvoeringskwaliteit

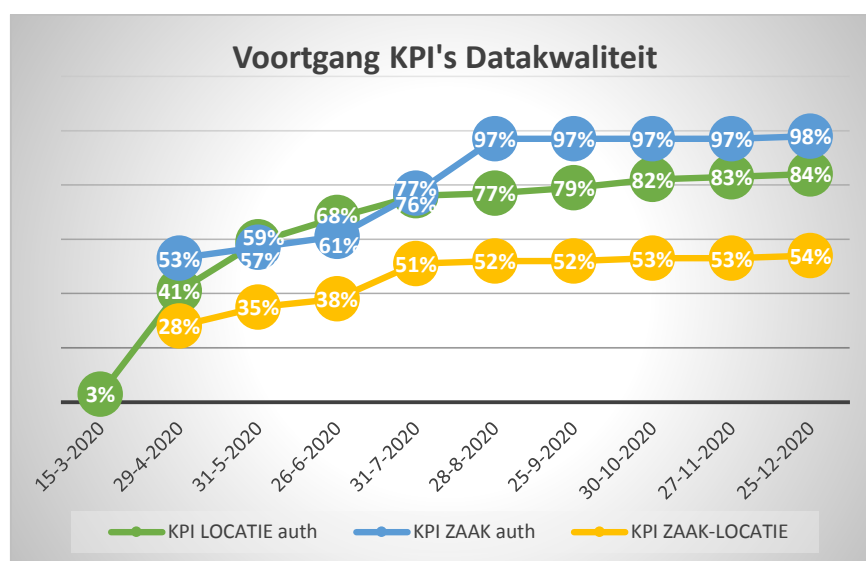
Het UP2020 heeft binnen het thema uitvoeringskwaliteit nadruk gelegd op drie beleidsdoelen, waaraan het UP2021 een vierde beleidsdoel als wens heeft toegevoegd:

- 1) Beschikken over een actueel inrichtingenbestand;
- 2) Vergunningen zijn actueel;
- 3) Energiezuinigheid/energiebesparing wordt meegenomen in het VTH-proces;
- 4) Klachten worden geregistreerd en geanalyseerd.

De eerste drie doelen worden in deze paragraaf toegelicht, waarbij het vierde doel wordt toegelicht in paragraaf 3.2 aan de hand van een klachtenanalyse.

Actueel inrichtingenbestand

Om de kwaliteit en efficiëntie bij de uitvoering van VTH-taken te verbeteren, is het van belang dat de datakwaliteit op orde is. In 2020 is ingezet op het koppelen van 'authentieke' gegevens binnen het inrichtingenbestand. Zo zijn zowel locaties (100%) als zaken (98%) gekoppeld aan BAG-adressen. Daarnaast zijn bedrijven en organisaties grotendeels in locaties gekoppeld aan de KvK-gegevens (84%). Winst valt nog te behalen in de koppeling van bedrijven in zaken en koppelingen tussen zaken en locaties (54%). Dit valt terug te zien in onderstaande figuur, waarbij belangrijke Kritieke Prestatie Indicatoren (KPI's) omtrent datakwaliteit worden weergegeven.

Actueel vergunningenbestand

Om te voldoen aan de 5-jarlijkse actualisatie van het vergunning plichtige inrichtingenbestand, wordt bij de beoordeling van vergunningen rekening gehouden met actualisatie op het gebied van het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP3), Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) en BREF-afvalverwerking.

Energie en duurzaamheid

De laatste jaren zijn energie en duurzaamheid een speerpunt op de politieke agenda geworden. Deze ambitie is onder andere tot uitdrukking gekomen in de Meerjarenafspraken energie-efficiëntie (MJA3/MEE), die de komende jaren als doel hebben om het energieverbruik van grote en/of energie-intensieve bedrijven te verminderen door het treffen van energiebesparende maatregelen.

In aanvulling op deze MJA3/MEE convenanten, is de OD Twente in 2019 begonnen met het houden van administratief toezicht op de informatieplicht en fysiek toezicht op de energiebesparingsplicht. Deze werkzaamheden hebben doorgang gevonden in 2020 onder de naam 'versterkte uitvoering energiebesparings-

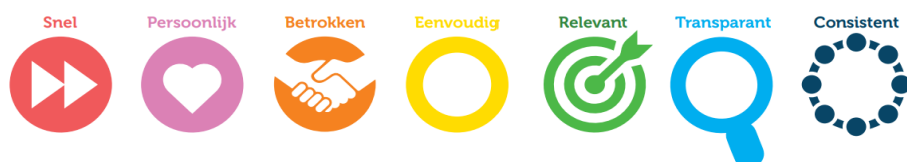
en informatieplicht' (VUE). In 2020 zijn vanuit de VUE 1.087 taken uitgevoerd, waarvan 54 extern (zie onderstaande tabel). Het project VUE krijgt een vervolg in 2021.

Code	Type taak VUE	Aantal gepland	Aantal gerealiseerd
A1	Administratief onderzoek	229	229
B1	Administratief toezicht	556	556
C1	Administratief toezicht op locatie	174	174
G1	Toezicht eenvoudig	40	39
H1	Toezicht complex	37	35
X1a	Bestaande externe capaciteit inzetbaar maken eenvoudig	60	37
X1b	Bestaande externe capaciteit inzetbaar maken complex	36	17
	Totaal	1.132	1.087

Naast de VUE loopt via de provincie het 'projectplan Energie', waarbij via subsidies wordt voorzien in extra inzet op energietaken, zoals het opdoen van kennis, het uitvoeren van controles en het actualiseren van vergunningen op gemeentelijk niveau. Voor het projectplan zijn 119 controles op energievoorschriften uitgevoerd. Door Corona hebben niet alle geplande fysieke controles plaats kunnen vinden, waartegenover staat dat niet alle middelen zijn uitgeput. Beschikbare budgetten voor controles worden daarom overgeheveld naar 2021, waarop in 2021 het restant van de beoogde energiecontroles worden uitgevoerd.

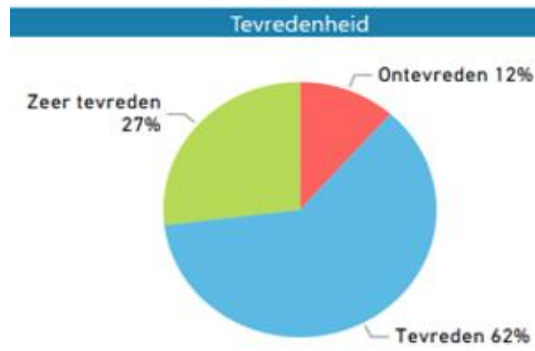
2.3. Dienstverlening

In 2020 heeft de OD Twente voorgesorteerd op de komst van de Omgevingswet door haar dienstverlening verder door te ontwikkelen. Zo is gewerkt aan het creëren van een "level playing field" in Twente, volgens de dienstverleningsprincipes van de Omgevingswet. Deze principes vormen de richtlijnen van gewenste klantbeleving en dragen bij aan het borgen van kwaliteit:

Centraal in dienstverlening onder de Omgevingswet staat de omslag van systeemdenken naar klantgericht denken. Oftewel, stel de behoefte van de klant centraal en richt je dienstverlening hierop in. Klanttevredenheid is daarom een belangrijke indicator voor het meten van de kwaliteit van dienstverlening. Om deze reden is klanttevredenheid ook opgenomen als beleidsdoel in het UP2020.

Om in te spelen op bovenstaande ontwikkelingen, heeft de OD Twente in 2020 een eerste indicatief klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd bij inwoners en bedrijven. Dit onderzoek was specifiek gericht op het product 'Melding Activiteitenbesluit' en de resultaten waren bemoedigend. Het merendeel van klanten was tevreden over de dienstverlening (62%), terwijl het aantal ontevreden klanten in overeenstemming was met de landelijke benchmark (12%). Het advies is om voornamelijk in te zetten op de verschuiving van tevreden naar zeer tevreden klanten (27%). Het meten van klanttevredenheid zal in de toekomst een belangrijke graadmeter voor de dienstverlening van de OD Twente blijven en zal conform VTH-beleid Twente driejaarlijks worden uitgevoerd. Toekomstige klanttevredenheidsonderzoeken worden daarbij verbreed naar andere producten.

3. Evaluatie taken en werkzaamheden 2020

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de door de OD Twente uitgevoerde taken en werkzaamheden in het afgelopen jaar binnen de programma's vergunningverlening, toezicht en handhaving en advies voor de gemeente Almelo.

3.1 Programma Vergunningen

Voor het taakveld vergunningen wordt de vergunningenstrategie gehanteerd. Deze is opgenomen in het uniforme VTH-beleid Twente en de Nadere uitwerking. Deze strategie biedt de algemene kaders en uitgangspunten voor vergunningverlening en de verschillende keuzemomenten hierin.

In onderstaande tabel zijn zowel de geplande als het aantal behandelde producten beschreven. Opgemerkt wordt dat het aantal geplande producten (verwachte vraag) een inschatting betreft die is gebaseerd op de aantallen van voorgaande jaren en de ontwikkelingen en trends die reeds bekend zijn. Het is namelijk op voorhand niet te bepalen hoeveel van ieder type vergunningaanvragen / meldingen wordt ingediend.

PDC	OMSCHRIJVING	UP 2020	REALISATIE	Waarvan facultatief *	WERK-VOORRAAD
A1.01	Vooroverleg	12	3	1	7
A1.02	Melding activiteiten (besluit)	84	103		50
A1.03	Omgevingsvergunning regulier	7	4		3
A1.04	Omgevingsvergunning uitgebreid	5	2		13
A1.05	Toets actualisatie vergunningen	14	0		0
A1.06	(Gedeeltelijk) intrekken omgevingsvergunning	7	8		0
A1.07	MER procedure	0	0		0
A1.08	(Vormvrije) MER beoordeling	3	1		2
A1.09	Maatwerkvoorschriften	3	3		6
A1.10	Bodem melding	60	120	20	3
A1.11	Bodembeschikking	3	1	1	3
A1.12	Melding sloop / asbest	190	193		5
	Tussentelling	388	438	22	92

* De splitsing van facultatieve taken is momenteel gebaseerd op het aantal zaken dat is afgehandeld door de medewerkers die in het kader van de facultatieve taken zijn overgekomen.

De algemene toestroom van aanvragen en meldingen binnen vergunningverlening is ondanks COVID-19 (Corona) hoog gebleven. Hierdoor is zowel de realisatie als de werkvoorraad in aantallen producten veelal hoger dan voorzien. Aangezien dit beeld voor (bijna) alle partners van de OD Twente speelt, kan dit invloed hebben op de afhandelingstermijnen van vergunningproducten. Dit is vooral van belang voor langlopende agrarische vergunningaanvragen waar afhandelingstermijnen zijn beïnvloed door het verwerpen het Programma Aanpak Stikstof (PAS) als systematiek voor het afhandelen van vergunningen door de Raad van State.

De toets actualisatie vergunningen is een aandachtspunt. Deze toets wordt dikwijls uitgevoerd als onderdeel van andere producten zoals een periodieke controle. Er is echter geen format vastgesteld waarbij kaders zijn gegeven aan de actualisatietoets zoals diepgang en wijze van vastlegging. Dit verbeterpunt is in het najaar van 2020 opgestart, met de gemeente Almelo als pilot.

3.2 Programma Toezicht & Handhaving

Voor toezicht en handhaving zijn al geruime tijd strategieën in gebruik. Deze zijn opgenomen in het VTH Beleid Twente en de Nadere uitwerking. Door toezicht te houden wordt gecontroleerd of wordt voldaan aan wet- en regelgeving en vergunningvoorschriften worden nageleefd. Voor de toezichthouders die de controle uitvoeren maakt de toezichtstrategie duidelijk hoe zij hun werk moeten uitvoeren. Ook geeft het inzicht in de verschillende soorten controles. Om vervolgens, indien nodig, een goede uitvoering te geven aan handhaving, sluiten we aan bij de Landelijke handhavingstrategie (LHS).

PDC	OMSCHRIJVING	UP 2020	REALISATIE	Waarvan facultatief *	WERK- VOORRAAD
A2.01	Opleveringscontrole	0	0		0
A2.02.00	Periodieke controle klasse I & II	274	337		n.v.t.
A2.02.01	Periodieke controle klasse III (niet-provinciaal)	24	24		n.v.t.
A2.03.00	Hercontrole klasse I & II	52	80		68
A2.03.01	Hercontrole klasse III (niet-provinciaal)	8	11		7
A2.04	Aspectcontrole	50	61		n.v.t.
A2.05	Administratieve controle	86	42		n.v.t.
A2.06	Administratieve audit	0	0		0
A2.07	Vrije veld toezicht / gevelcontrole(s)	10	4		0
A2.08	Klacht / melding	120	100	2	5
A2.09	Bodem toezicht	150	112		5
A2.10	Toezicht sloop / asbest	95	67		0
	Tussentelling	869	838	2	85
A3.01	Handhavingsverzoek	2	1		0
A3.02	Handhavingstraject	15	11		11
A3.03	(BOA) Strafrechtelijk onderzoek	0	4		0
	Tussentelling	17	16	0	11

* De uitsplitsing van facultatieve taken is momenteel gebaseerd op het aantal zaken dat is afgehandeld door de medewerkers die in het kader van de facultatieve taken zijn overgekomen.

De maatregelen rondom Corona hebben veel invloed gehad op de werkzaamheden van de OD Twente, voornamelijk binnen het programma toezicht en handhaving. In de maanden maart tot en met juni hebben toezichthouders vrijwel geen fysieke bedrijfscontroles kunnen uitvoeren. Als gevolg van de verminderde inzet voor bedrijfsgericht toezicht, zijn de oorspronkelijk geplande aantallen voor periodieke controles niet gerealiseerd. Om eventuele risico's die hieruit voortvloeien beperkt te houden, is tijdens de herstart van fysieke bedrijfscontroles in juli extra nadruk gelegd op risicogestuurd toezicht.

De OD Twente en de gemeente Almelo zijn flexibel omgegaan met de uitzonderlijke situatie die Corona met zich meebracht. Het UP van Almelo is tussentijds aangepast. Capaciteit die niet kon worden ingezet op het uitvoeren van fysieke bedrijfscontroles, is zoveel mogelijk ingezet op alternatieve werkzaamheden om risico's verder te beperken. Zo heeft het vaststellen van een werkwijze 'milieucontroles op veilige afstand' geleid tot een hoger aantal uitgevoerde administratieve controles en aspectcontroles dan vooraf verwacht in het oorspronkelijke UP2020. Op basis van het gewijzigde UP2020 is het aantal periodieke controles ruimschoots behaald. Ditzelfde geldt voor de aspectcontroles. Het aantal administratieve controles bleef enigszins achter ten opzichte van het aangepaste UP, maar is ruimer dan het oorspronkelijke UP2020.

Toezicht bodem en sloop / asbest hebben het gehele jaar doorgang kunnen vinden met inachtneming van de geldende maatregelen.

Om op uniforme en kwalitatieve wijze uitvoering te geven aan handhaving, wordt binnen de OD Twente gebruik gemaakt van de Landelijke Handhavingstrategie (LHS). Dit heeft in 2020 geleid tot een beduidend groter aantal handhavingstrajecten en strafrechtelijke onderzoeken, dan vooraf verwacht in het UP2020.

Klachtenanalyse

De afgelopen twee jaar is gebleken dat fors meer klachtmeldingen worden ontvangen en afgehandeld door de OD Twente, dan vooraf ingeschat door de bevoegde gezagen op basis van het uitvoeringsprogramma. Twente breed is bijna het dubbele aantal klachtmeldingen ontvangen en afgehandeld ten opzichte van de inschatting in de uitvoeringsprogramma's. Om deze ontwikkelingen beter te kunnen duiden, is op verzoek een klachtenanalyse uitgevoerd voor iedere partner. Met onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de achtergrond van de klachtmeldingen en het hoogste aantal klachtmeldingen dat wordt veroorzaakt door één enkele locatie.

Bevoegd gezag				
Almelo	Aantal klachten	Verdeling % Almelo	OD Twente-breed	Meeste per locatie
Geluid	59	59%	29%	5
Geur	29	29%	44%	8
Asbest	-	0%	6%	-
Overig	12	12%	21%	1
	100	100%	100%	

De gemeente Almelo heeft in het UP2020 rekening gehouden met het afhandelen van 70 klachtmeldingen, terwijl afgelopen jaar 100 klachten daadwerkelijk zijn afgehandeld. De klachtenanalyse toont aan dat in 2020 een opvallend hoog aandeel van de totale klachten in de gemeente Almelo betrekking heeft op het aspect 'geluid' (59%), ten opzichte van de rest van Twente (29%). Naast het overgrote aandeel aan geluidsklachten, zijn vanuit de gemeente Almelo tevens een aantal geurklachten ontvangen. Meer dan een kwart van deze geurklachten hebben betrekking op één horecazaak.

3.3 Programma Advies

Naast producten op het gebied van vergunningverlening en toezicht en handhaving, kennen we ook specialistische adviesproducten. Deze producten zijn hieronder opgenomen. Er wordt aangesloten bij de producten uit de Twentse Norm (PDC).

PDC	OMSCHRIJVING	UP 2020	REALISATIE	Waarvan facultatief *	WERK-VOORRAAD
A4.01	Voorlopige voorziening	0	0	0	0
A4.02	Bezwaar	2	0	0	0
A4.03	Beroep	1	0	0	0
A4.04	Advies bij juridische procedures	20	7	6	0
A4.05	Advies bodem	87	99	79	9
A4.06	Advies externe veiligheid	40	33	0	5
A4.07	Advies milieuzonering	8	6	6	0
A4.08	Advies geluid	45	77	71	13
A4.09	Advies luchtkwaliteit (lucht en geur)	4	6	4	11
A4.10	Milieuvadvis ruimtelijke ordening	0	27	27	5
A4.11	Advies beleidsontwikkeling milieu	0	24	24	0
A4.12	Advies algemeen	10	148	104	42
A4.13	Informatieverstrekking	28	91	85	8
	Tussentelling	245	518	406	93

* De uitsplitsing van facultatieve taken is momenteel gebaseerd op het aantal zaken dat is afgehandeld door de medewerkers die in het kader van de facultatieve taken zijn overgekomen.

Het programma advies is net als het programma vergunningen vraag gestuurd. Uit bovenstaande cijfers blijkt dat het lastig is om van tevoren in te schatten welke adviesproducten daadwerkelijk uitgevraagd zullen worden. Enerzijds heeft dit te maken met de registratie van adviesproducten en de aanlevering via het OD-portaal. Anderzijds is de vraag naar adviesproducten divers en jaarlijks afwijkend. Daarnaast speelt bij de gemeente Almelo het onderscheid tussen adviesproducten die behoren tot de variant-4 taken en adviesproducten die behoren tot de facultatieve taken.

Over het gehele programma advies, valt het aantal uitgevraagde adviezen bij de gemeente Almelo hoger uit dan verwacht conform UP2020. Een groot gedeelte van adviesproducten is gerealiseerd door medewerkers die zijn overgekomen van de gemeente Almelo in het kader van de inbreng van facultatieve taken. In 2020 is ervaring opgedaan met het uitvoeren van het facultatieve takenpakket door de OD Twente. Dit vraagt om aanpassingen in processen en werkwijzen voor zowel de OD Twente als de gemeente Almelo. In 2021 zal deze samenwerking verder vorm worden gegeven, verbeterd en geïntensiveerd.

3.4 Externe Partners

Bij de uitvoering van VTH-taken werkt de OD Twente regelmatig samen met externe partners, onder meer met Veiligheidsregio Twente, Waterschap Vechtstromen, Waterschap Drents Overijsselse Delta en het Waterschap Rijn en IJssel. Deze samenwerking is gebaseerd op wettelijke taken en wenselijke taken. Eventuele “wenselijke taken” worden vastgelegd in werkafspraken tussen de OD Twente en de waterschappen/Veiligheidsregio Twente. Hiervan wordt het bevoegd gezag in kennis gesteld, evenals voor afspraken en/of prioriteiten in het kader van toezicht en handhaving en het gezamenlijk uitvoeren van projecten.

Intentieovereenkomst waterschappen

Samenwerking tussen de OD Twente en de bijbehorende waterschappen is op verschillende manieren tot uiting gekomen. Zo werd voor COVID-19 bij elkaar op kantoor gewerkt, gaven waterschappen advies bij indirecte lozingen en werden op verzoek gezamenlijke controles uitgevoerd. Deze samenwerkingsvormen hadden echter een grotendeels vrijblijvend karakter. Hierom hebben de noordoostelijke OD's¹ en waterschappen² in 2020 de wens uitgesproken tot het verbeteren van onderlinge samenwerking, het versterken van kennisuitwisseling, het bundelen van capaciteit en het door ontwikkelen van gezamenlijke uitvoering.

De wil om samen te werken is in 2020 bekrachtigd met het opstellen van een intentieovereenkomst, welke op 15 december 2020 is ondertekend. De intentieovereenkomst bevat geen uitgewerkte opdrachtomschrijving, maar benoemt diverse onderwerpen waar in de toekomst op kan worden samengewerkt. Deze onderwerpen worden jaarlijks vastgesteld en meegenomen in de uitvoeringsprogramma's voor het desbetreffende jaar. De verwachting is dat samenwerken op twee à drie onderwerpen per jaar haalbaar is.

Voor 2021 zijn de volgende onderwerpen benoemd als speerpunten:

- Erfafspoeling (agrarische wasplaatsen);
- Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS);
- Afstemming implementatie Omgevingswet.

¹ Omgevingsdiensten Twente, IJsselland, Groningen en RUD Drenthe

² Waterschappen Vechtstromen, Drents Overijsselse Delta, Rijn en IJssel, Hunze en Aa's en Noorderzijlvest

4. Evaluatie uitgevoerde projecten 2020

In dit hoofdstuk wordt een overzicht verschaft van de projecten die in het afgelopen jaar zijn uitgevoerd of waaraan is deelgenomen.

4.1. Landelijke Projecten

Project	Status	Rol OD Twente	Stand van zaken 2020
Omgevingswet	Vervolg in 2021	OD Twente: faciliterend in ketensamenwerking en kennisdeling	30% implementatie gereed
<i>Toelichting:</i> Ondanks de onzekerheid die speelt rondom de implementatie van de Omgevingswet, heeft de OD Twente haar voorbereidende werk in 2020 voortgezet en ligt qua implementatie goed op schema. Inmiddels zijn alle basistrainingen Omgevingswet onder haar werknemers verzorgd en zijn interne trainers opgeleid om verdiepende kennis in 2021 te verspreiden. De aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is gerealiseerd, waarbij met ketenpartners de samenwerkingsfunctionaliteit is verkend. Voor implementatie van de wetgeving en het maken van regionale samenwerkingsafspraken ligt het zwaartepunt in 2021.			

4.2. Regionale projecten

Project	Status	Rol OD Twente	Stand van zaken 2020
Luchtwassers	Vervolg in 2021	OD Twente: projectleiding en levering capaciteit	Deel van de bedrijven gecontroleerd in 2020
<i>Toelichting:</i> Uit onderzoek is gebleken dat een groot deel van luchtwassers niet goed functioneert. Hierop is in 2019 een Overijssel-breed project opgezet door de provincie Overijssel en de Omgevingsdiensten IJsselland en Twente om te kijken naar de provinciale ammoniakemissie en of de werking van bestaande luchtwassers is verbeterd ten opzichte van het eerdere onderzoek. Het doel is om binnen de regio Twente alle bekende luchtwassers elektronisch te monitoren op geleidbaarheid, zuurgraad en draaitijd door het uitvoeren van administratieve controles. Na deze controles worden veehouderijbedrijven ingedeeld in drie klassen die bepalen of verdere vervolgstappen nodig zijn. Naast administratieve controles, vervult het project tevens een informatieve functie voor belanghebbenden. Zo heeft in juni 2020 een webinar plaatsgevonden tussen veehouders, leveranciers van luchtwassers, toezichthouders en de politiek. Van de 165 agrarische bedrijven die binnen dit project vallen, worden door de OD Twente 112 bedrijven gecontroleerd. De overige controles worden uitgevoerd door de Provincie. Van de 112 gecontroleerde bedrijven, hebben ongeveer 20 bedrijven nog geen informatie aangeleverd. Uit de voorlopige uitkomsten van de controles blijkt dat een relatief hoog aantal luchtwassers niet naar behoren functioneren en extra aandacht behoeven (eventueel middels extra aspectcontroles). In 2021 worden de administratieve controles afgerond en worden eventuele aspectcontroles ingepland en uitgevoerd.			
Stoppersregeling	Vervolg in 2021	OD Twente: projectleiding en levering capaciteit	Merendeel bedrijven gecontroleerd in 2020
<i>Toelichting:</i> Op 1 januari 2020 is de 'stoppersregeling intensieve veehouderij' vervallen. Hiermee is een einde gekomen aan het gedoogbeleid in het kader van het Actieplan ammoniak, waardoor alle varkens- en pluimveehouders moeten voldoen aan het Besluit emissiearme huisvesting (Beh). Indien dit niet het geval is, moeten bedrijfsmatige activiteiten zijn beëindigd. De OD Twente heeft in 2020 het merendeel van bedrijven gecontroleerd die onder deze 'stoppersregeling' vallen. Binnen de gemeente Almelo zijn 9 van de in totaal 32 te controleren bedrijven bezocht. Daarnaast staan 16 controles reeds gepland voor 2021. Na onderzoek is gebleken dat de overige 7 bedrijven niet onder het project 'Stoppersregeling' vallen.			

Bedrijven die nog gecontroleerd moeten worden in 2021, voldoen veelal aan het Beh of hebben nog lopende procedures. Het aantal bedrijven met een lopende procedure is relatief hoog als gevolg van het verwerpen van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) door de Raad van State in mei 2019. De PAS was de systematiek voor het verlenen van (voornamelijk) agrarische vergunningen. Zonder de PAS is vergunningverlening in 2020 voor veel agrarische projecten vertraagd of stil komen te liggen. In het tweede kwartaal van 2021 worden alle bedrijven opnieuw gescreend en zal worden vastgelegd welke vergunningen van stoppende bedrijven nog niet zijn ingetrokken. De partners zullen een voorstel ontvangen met betrekking tot het vervolg van dit project.

Risicoanalyse

Vervolg in 2021

OD Twente: levering
capaciteit voor uitvoering

Aanbestedingstraject loopt

Toelichting: Na het stopzetten van het Overijssel brede initiatief om te komen tot een risicoanalyse VTH-tool in 2018, is in maart 2020 door alle portefeuillehouders VTH in Overijssel een hernieuwde opdracht vastgesteld. Het doel van de opdracht is om alsnog in gezamenlijkheid te komen tot de aanschaf van een sober, maar doelmatig model risicoanalyse VTH-tool Overijssel breed. In juli 2020 heeft de 'projectgroep risicoanalyse' een concept-offertevraag opgesteld, evenals een voorstel om de Gedeputeerde Staten van Overijssel te mandateren/volmachten om als aanbestedende dienst te fungeren. In oktober 2020 is het laatste volmacht/mandaat ontvangen. Gedeputeerde Staten hebben daarop uitvraag gedaan voor een offerte bij drie verschillende partijen. Dit was de start van het aanbestedingstraject, waarbij wordt verwacht dat in 2021 wordt overgegaan tot definitieve gunning. In 2021 zal de aangeschafte tool tevens gevuld worden.

Omgevingsanalyse

Vervolg in 2021

OD Twente: levering
capaciteit voor uitvoering

Vorbereidende
werkzaamheden getroffen

Toelichting: De werkgroep omgevingsanalyse heeft in 2020 voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd voor het opstellen van een nieuwe omgevingsanalyse. Hierbij is veel data verzameld en de meest actuele stand van zaken op verschillende beleidsthema's in beeld gebracht. De volgende stap is om de concept omgevingsanalyse te bespreken binnen Twente. Vanwege de samenloop met de risicoanalyse is gekozen voor het opstellen van een gewijzigde planning. Hierdoor is afronding van dit project doorgeschoven naar 2021.

Pilot Bodemenergie

Vervolg in 2021
(optioneel)

OD Twente: projectleiding
en levering capaciteit

Project afgerond in 2020

Toelichting: Het toenemend belang van CO₂-reductie heeft de laatste jaren geleid tot sterke verduurzaming van de woningmarkt en een zoektocht naar alternatieve methoden voor het opwekken van energie. Bodemenergie is hierin een sterk opkomend thema, met een sterke groei in de aanleg van bodemenergiesystemen als gevolg. De OD Twente heeft in 2020 proactief op deze ontwikkeling ingespeeld door het opzetten van een interne pilot. Het doel van deze pilot was om VTH-kwaliteit binnen dit thema te verbeteren door het opdoen van kennis en het naleefgedrag in kaart te brengen door het uitvoeren van controles. Uit de controles die Twente breed zijn uitgevoerd binnen dit project, is een hoog aantal incidenten en een laag nalevingspercentage geconstateerd. De conclusie van de pilot is dat toezicht op de aanleg van bodemenergiesystemen hogere prioritering verdient dan momenteel het geval is. Een aantal Twentse gemeenten heeft hierop ingespeeld door capaciteit vrij te maken in UP2021 voor toezicht bodemenergie.

4.3. Lokale projecten

Project	Status	Rol OD Twente	Stand van zaken 2020
NSL Monitoring	Jaarlijks invoermoment	OD Twente: projectleiding en levering capaciteit	Project afgerond in 2020
Toelichting: Het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) heeft als doel om de volksgezondheid in Nederland te versterken door het verbeteren van de landelijke luchtkwaliteit. Om te beoordelen of de genomen maatregelen binnen de NSL bijdragen aan dit doel, wordt de luchtkwaliteit in Nederland jaarlijks gemonitord via de NSL-monitoringstool. De OD Twente heeft deze tool in 2020 voor enkele gemeenten gevuld met gegevens van veehouderijen met een relatief hoge fijnstofemissie. Voor de gemeente Almelo zijn gegevens van 4 veehouderijen ingevoerd.			
Gevelcontroles	Vervolg in 2021	OD Twente: levering capaciteit voor uitvoering	Deel van de controles uitgevoerd in 2020
Toelichting: Een deel van de capaciteit die is vrijgekomen door het (gedeeltelijk) vervallen van fysieke bedrijfscontroles, is door enkele Twentse gemeenten in 2020 ingezet voor het uitvoeren van gevelcontroles (gebiedsgericht toezicht). Deze controles zijn uitgevoerd ten behoeve van het actualiseren van het inrichtingenbestand. De gemeente Almelo is één van de Twentse gemeenten die heeft aangegeven gebruik te maken van deze optionele controles. Omdat deze capaciteit is vrijgekomen na het vaststellen van het UP2020, is besloten de gevelcontroles voor 2020 projectmatig op te pakken in plaats van binnen het reguliere werk. Voor de gemeente Almelo zijn 6 gevelcontroleprojecten uitgevoerd op de grotere industrieterreinen en bedrijventerreinen: Dollegoor, Bornsestraat, Bedrijvenpark Twente (inclusief het Wendelgoor), Bedrijvenpark Twente Noord, Twentepoort Oost en de 'Ambachtstraat & Twentelaan'. Een deel van het gebiedsgericht toezicht moet nog worden uitgevoerd en vindt doorgang in 2021. Daarnaast worden resultaten van reeds afgeronde gevelcontroleprojecten in 2021 opgevolgd door het gericht controleren van bedrijven. Ook wordt in 2021 beoordeeld of kleinere industrieterreinen in aanmerking komen voor gebiedstoezicht.			
Toezicht buitengebied	Start in 2021	OD Twente: levering capaciteit voor uitvoering	Niet uitgevoerd vanwege COVID-19
Toelichting: Almelo wil een beter beeld krijgen van (bedrijfs-)activiteiten in het buitengebied. Stoppende agrarische bedrijven leiden tot vrijkomende agrarische bebouwing. Voormalige bedrijfsgebouwen kunnen worden gesloopt, waarbij nieuwe woonfuncties kunnen ontstaan. Ook kan vrijkomende agrarische bebouwing voor andere functies worden ingezet die in strijd kunnen zijn met regelgeving. Zo kan in voormalige bedrijfsgebouwen ruimte worden gevonden voor ondermijnende activiteiten, mogelijk druggerelateerd. Door onaangekondigd toezicht wordt een beeld verkregen van het gebruik van (bedrijfs-)gebouwen in het buitengebied. Vanwege de coronapandemie is dit project in 2020 niet uitgevoerd. Start is voorzien in 2021.			
Verbeteren informatievoorziening	Vervolg in 2021	OD Twente: levering capaciteit voor uitvoering	In uitvoering
Toelichting: Een goede informatievoorziening over en weer is van wezenlijk belang voor het effectief en efficiënt werken. Om de efficiency te verhogen, is in 2020 gezamenlijk gewerkt aan verbeteringen in de informatievoorziening. Verbeteringen in de kwaliteit van het inrichtingenbestand maken hier onderdeel van uit. Dit project wordt vervolgd in 2021.			

5. Uitvoeringsorganisatie & bedrijfsvoering

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de elementen waar de OD Twente, zijnde de uitvoeringsorganisatie met de bedrijfsvoering, volgens de wettelijke verplichting (het Bor) aan moet voldoen ten aanzien van organisatie, middelen en de informatievoorziening. De uitvoeringsorganisatie dient zodanig ingericht te zijn dat er een goede uitvoering van VTH-beleid, inclusief de nadere uitwerking en programma gewaarborgd is. Per element is aangegeven hoe hier uitvoering aan wordt gegeven.

Elementen	Waar beschreven	Hoe wordt er uitvoering aan gegeven
Organisatie		
Rollen en deskundigheid ✓ Beschrijving werkprocessen en procedures ✓ Vastleggen van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van interne functies ✓ Inzichtelijk maken of medewerkers voldoen aan de KC en werken conform werkprocessen en procedures ✓ vastleggen personeelsformatie	Kwaliteitshandboek OD Twente Inzetbaarheidsmonitor OD Twente	Werkprocessen zijn verder beschreven. Inzetbaarheidsmonitor is gevuld en wordt ingezet om ta analyseren of wordt voldaan aan KC 2.2 (voor meer informatie zie paragraaf 2.1).
Mandaat ✓ mandaatregeling	Mandaatbesluiten	Producten worden geleverd op basis van de mandaatbesluiten die van de partners aanwezig zijn. In 2020 een start gemaakt met evaluatie van de mandaten.
Funcitiescheiding ✓ inzichtelijk maken hoe funcitiescheiding is geregeld	Kwaliteitsplan OD Twente Teamplannen Inzetbaarheidsmonitor OD Twente	Vergunningverlening en Toezicht & Handhaving zijn gescheiden en ondergebracht in twee verschillende teams, elk aangestuurd door een teammanager. Voor de specialistische taken (advies bodem, geluid, lucht, externe veiligheid en sloop/asbest) en juridische deskundigheden vindt scheiding plaats op objectniveau.
Roulatiesysteem ✓ inzichtelijk maken hoe dit is geborgd	Kwaliteitsplan OD Twente Teamplannen	De OD Twente heeft in 2020 inzichtelijk maken op welke manier dit is geborgd.
Bereikbaarheids- en beschikbaarheidsregeling ✓ inzichtelijk maken hoe dit is geborgd	Kwaliteitshandboek OD Twente	De OD Twente is 24/7 bereikbaar. Er is een piketdienst voor klachten en calamiteiten bereikbaar via een centraal telefoonnummer.
Monitoring en registratie ✓ Monitoring van het bereiken van gestelde doelen, ✓ registratiegegevens in kader van uitvoering van VTH taken ✓ monitoring totaal aantal producten en gerealiseerde uren (lees: UP's) .	Beleidscyclus OD Twente	In 2020 is inspanning geleverd om middels jaarverslagen en UP's een sterkere koppeling te maken tussen VTH-beleidsdoelstellingen en praktische uitvoering. T.b.v. betere monitoring en registratie is gebruik gemaakt van Power BI, die het mogelijk gemaakt om data uit verschillende systemen te koppelen (zie paragraaf 2.1). Productiecijfers zijn hiermee inmiddels real-time beschikbaar.
Evaluatie en periodieke rapportage ✓ rapporteren over het bereiken van de gestelde doelen ✓ uitvoering van voorgenomen activiteiten in relatie met prioriteitstelling ✓ uitvoering van afspraken met bestuursorganen onderling en het OM ✓ evalueren om lerend effect inzichtelijk te krijgen en beleid/programma eventueel bij te stellen	Beleidscyclus OD Twente	Per kwartaal worden de bevoegd gezagen door middel van een rapportage geïnformeerd over genoemde punten. Daarnaast wordt een jaarlijkse evaluatie openomen in het Jaarverslag. In 2020 heeft sterke verbetering plaatsgevonden rapportages, waarbij inzicht kan worden gegeven in tijdsbesteding (per programma).

Borging middelen		
Inzichtelijk maken van beschikbare financiële - en personele middelen inclusief de wijze van berekening	Onderdeel van uitvoeringsprogramma	Waarin de balans inzichtelijk wordt gemaakt tussen werkvoorraad, capaciteit en financiën.
Informatievoorziening (ICT/VTH-systeem)		
Archief ✓ Afspraken t.a.v. stroom van documenten en informatie t.b.v. archivering	Archiefverordening OD Twente Besluit Informatiebeheer OD Twente	Het bevoegde gezag blijft archiefhouder en daarmee eindverantwoordelijk voor haar eigen archief. Voor het beheer van haar eigen archief heeft de OD Twente in 2018 de Archiefverordening OD Twente en het besluit Informatiebeheer OD Twente opgesteld. Er wordt onderzoek gedaan om voor enkele bevoegd gezagen de archieffunctie over te nemen (voor milieutaken).
Inspectieview Milieu ✓ zorgdragen voor verplichte aansluiting	Aansluiting	Het zaakstelsel is aangesloten op I-Go dat doorlevering van data verzorgt naar Inspectieview Milieu.

Jaarverslag VTH 2020

*Jaarverslag vergunningverlening, toezicht en handhaving
van de fysieke leefomgeving over de periode januari 2020 t/m december
2020*

Maart 2021

Dossiernummer:
DCS – 2172032

INT_74929

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	3
2. TERUGBLIK 2020	4
3. BELEIDSDOELSTELLINGEN EN RESULTATEN	7
4. EVALUATIE VERGUNNINGVERLENING	10
4.1 PROCESVERBETERING VERGUNNINGVERLENING	10
4.2 BOUWEN EN RUIMTELIJKE ORDENING	10
4.3 APV EN BIJZONDERE WETTEN	12
5. EVALUATIE TOEZICHT EN HANDHAVING	13
5.1 TOEZICHT BOUWEN EN RUIMTELIJKE ORDENING	13
5.2 TOEZICHT BRANDVEILIGHEID	15
5.3 TOEZICHT APV EN BIJZONDERE WETTEN	17
6. EVALUATIE JURIDISCHE WERKZAAMHEDEN	19
7. PROJECTEN	21
BIJLAGEN	23
BIJLAGE 1. EVALUATIE BELEIDSDOELEN	23

1. Inleiding

Werken aan een veilige, leefbare en gezonde leefomgeving is de hoofdpoging van ons taakveld vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Met dit jaarverslag leggen wij verantwoording af over de VTH-taken die in 2020 zijn uitgevoerd.

Wettelijke verplichting

Op grond van artikel 7.7 van het Besluit omgevingsrecht zijn burgemeester en wethouders verplicht jaarlijks verslag te doen van de uitvoering van de VTH-taken in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Voor de taken APV- en bijzondere wetten is dit niet wettelijk verplicht. Dit doen we op vrijwillige basis, omdat we open en transparant verantwoording willen afleggen over de uitgevoerde VTH-taken en werkzaamheden. Hiermee anticiperen we ook op de komst van de Omgevingswet die het opstellen van een dergelijk jaarverslag verplicht gaat stellen.

Naast dit lokale jaarverslag wordt op basis van het Besluit omgevingsrecht een uniform jaarverslag opgesteld voor de milieutaken die de Omgevingsdienst Twente voor de verschillende bevoegde gezagen heeft uitgevoerd.

Relatie met het VTH-uitvoeringsprogramma 2020 en het VTH-beleid 2020

In het VTH-programma 2020 is aangegeven welke activiteiten we in 2020 willen uitvoeren. Ook is vorig jaar het VTH-beleid 2020 vastgesteld: het uitvoerings- en handhavingsbeleid voor de Wabo-taken bouwen, ruimtelijke ordening en brandveiligheid. Uit dit jaarverslag blijkt welke activiteiten zijn ondernomen en of deze activiteiten hebben bijgedragen aan het realiseren van onze beleidsdoelen.

Verantwoording

Het jaarverslag VTH wordt na vaststelling door ons college ter kennisname voorgelegd aan de gemeenteraad. Ook wordt het toegezonden aan Gedeputeerde Staten van Overijssel vanwege het interbestuurlijk toezicht op het domein Wabo.

Leeswijzer

Het volgende hoofdstuk geeft een korte terugblik op 2020. Hoofdstuk 3 gaat in op onze beleidsdoelstellingen en vergelijkt dit met de behaalde resultaten. Daarna wordt ingegaan op vergunningverlening (hoofdstuk 4) en toezicht en handhaving (hoofdstuk 5). De juridische aspecten en bezwaar en beroep komen aan bod in het hoofdstuk 6. Het laatste hoofdstuk gaat in op de projecten.

2. Terugblik 2020

Dit hoofdstuk blikt terug op de belangrijkste onderwerpen van 2020.

Corona: Gevolgen voor VTH-uitvoering

De corona-pandemie kwam onverwacht en is van invloed geweest op onze VTH-uitvoering. Vanaf maart 2020 zijn beschermende maatregelen getroffen om de verspreiding van het coronavirus zoveel mogelijk te beperken. De coronamaatregelen zijn van invloed geweest op het aantal uitgevoerde controles. Vooral het milieutoezicht en het toezicht op brandveiligheid is hierdoor geraakt. Het toezichtinstrumentarium is binnen de geldende coronamaatregelen flexibel ingezet. Uitgangspunt was dat inzet niet minder is, maar vooral op een andere wijze werd ingevuld. Met Brandweer Twente en Omgevingsdienst Twente zijn gerichte afspraken gemaakt over inzet. Er is op alternatieve wijze toezicht gehouden, onder meer door toepassing van het protocol 'milieucontrole op veilige afstand' en het uitvoeren van zelfscans op brandveiligheid. Hiermee zijn milieu- en brandveiligheidsrisico's zoveel mogelijk gereduceerd. Ons VTH-programma 2020 is tussentijds aangepast. De beschikbare capaciteit is gewijzigd ingezet voor het beschermen van een gezonde en veilige leefomgeving. De gemeenteraad is hierover in oktober 2020 per raadsbrief geïnformeerd.

Voorbereiden op de Omgevingswet

Almelo bereidt zich voor op de Omgevingswet. In 2020 is de omgevingsvisie 'Mijn Almelo; Onze Omgeving' vastgesteld. Met de Omgevingsvisie beschikt onze gemeente over een actueel, strategisch en eigentijds plan voor de leefomgeving van Almelo voor de komende vijftien tot twintig jaar. De Omgevingsvisie is in samenspraak met bewoners, ondernemers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere overheden tot stand gekomen. De Omgevingsvisie wordt nader uitgewerkt in het omgevingsplan.

In 2020 is een plan van aanpak voor het opstellen van het omgevingsplan gemaakt. Gekozen is om niet 1 omgevingsplan voor de stad in één keer op stellen maar te werken met deelgebieden. Hierbij wordt aangesloten bij de deelgebieden zoals deze zijn opgenomen in de Omgevingsvisie: Binnenstad, wijken en dorpen, bedrijventerreinen en buitengebied. Ook is in 2020 gestart met het Omgevingswet-proof maken van de welstand. Dit wordt in 2021 vervolgd.

De komst van de Omgevingswet leidt tot aanpassing van het VTH-instrumentarium en het verbeteren van onze dienstverlening. In 2020 is gewerkt aan het vormgeven van nieuwe werkwijzen op basis van de serviceformules van de VNG. Er is gestart met het uitwerken van de snelserviceformule en de ontwerpformule. Met de *snelserviceformule* kan snel na worden gegaan of vergunning nodig is voor een eenvoudige verbouwing. Er wordt gezorgd voor een snel en simpel aanvraagproces. Toepassing van de ontwerpformule zorgt ervoor dat initiatiefnemer bij de gemeente terecht als één loket voor alle services. De overheid denkt mee in een nieuw, integraal voortraject met participatie. In 2021 wordt de *ontwikkelformule* (van toepassing bij gebiedsontwikkeling of het maken van een visie) en de *toezichtformule* uitgewerkt.

In 2020 is gestart met de pilot omgevingstafel. Het resultaat is een nieuwe werkwijze voor de behandeling van complexe initiatieven. Er is ervaring opgedaan met de intaketafel, waarbij verschillende gemeentelijke disciplines en gezamenlijk een oordeel geven op ingekomen initiatieven. Ketenpartners zijn als agenda lid betrokken. Dit zorgt voor één ingang en een integrale afweging van een initiatief. In 2021 wordt de samenwerking verder ingericht.

De werking van het digitale stelsel Omgevingswet (DSO) is op kleine onderdelen getest, vooral in relatie tot het VTH-systeem en toepasbare regels. Er zijn testvergunningen aangevraagd die goed in het zaakstelsel zijn beland. Er heeft nog geen aanlevering plaatsgevonden vanuit de plansoftware (omgevingsplan).

Voorbereiden op de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Het doel van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) is het verhogen van de bouwkwaliteit. Een tweede doel is meer verantwoordelijkheid bij uitvoerende bouwbedrijven. De wet benadrukt dat de bouwer primair verantwoordelijk is voor de technische bouwkwaliteit en niet de overheid. De Wkb is een stelselwijziging en dus meer dan een wetstechnische exercitie. Er komen nieuwe actoren en instrumenten in het bouwproces. Een 'private kwaliteitsborger' houdt toezicht op de bouw en beoordeelt als onafhankelijke partij de kwaliteit van het bouwwerk en geeft hiervoor een verklaring af. De Wkb treedt naar verwachting op 1 januari 2022 in werking; gelijktijdig met de Omgevingswet.

Het nieuwe stelsel van kwaliteitsborging in de bouw heeft effect op de bedrijfsvoering en financiën van gemeenten. In 2020 zijn wij projectmatig gestart met de voorbereiding van de implementatie. Met het project Wkb worden verschillende onderwerpen die verband houden met de Wkb uitgewerkt; waaronder visie en beleid, financieringsstructuur en leges, werkprocessen en digitale systemen en dienstverlening en communicatie. Ook neemt Almelo deel in het regionale Wkb-overleg, met als doel om samen met andere gemeenten ons voor te bereiden op de wet. In 2020 gestart met de voorbereiding van het doorlopen van pilotprojecten om alvast ervaring op te doen met de nieuwe werkwijze.

Aanbesteden nieuwe risicoanalyse VTH

Met de risicoanalysetool VTH kunnen op basis van zelfgekozen beleidsprioriteiten risicogestuurd mensen en middelen worden ingezet. Onze huidige risicoanalysetool is verouderd en voldoet niet aan de eisen die de nieuwe Omgevingswet hieraan stelt. Alle gemeenten in Overijssel en de provincie Overijssel willen daarom de risicoanalysetool vernieuwen.

De projectgroep risicoanalyse heeft vorig jaar een marktverkenning uitgevoerd en een offerteverzoek voorbereid. In het najaar van 2020 hebben wij hier mee ingestemd, met als doel om te komen tot een provinciebrede aankoop van een nieuwe risicoanalysetool voor de omgevingsdiensttaken op basis van een meervoudige onderhandse aanbesteding. De risicoanalysetool is ook geschikt om risicogestuurd te kunnen prioriteren bij de uitvoering van thuishaken onder de Wabo/Omgevingswet. Dit zijn de VTH-taken in het fysieke domein die door de gemeente zelf worden uitgevoerd en niet zijn opgedragen aan de omgevingsdienst, zoals de taken voor bouwen en ruimtelijke ordening. De inzet is om in 2021 de nieuwe risicoanalyse 'Wabobreed' vast te stellen.

Verbeteren samenwerking met Omgevingsdienst Twente

Almelo is in 2020 via een projectmatige aanpak gestart met versterken van de samenwerking met Omgevingsdienst Twente (ODT), met als doel het verbeteren van de kwaliteit en efficiency. In de startfase van de ODT is veel aandacht uitgegaan naar het vormen van de nieuwe organisatie. Met dit project worden verbeteringen aangebracht binnen de gemeente als 'latende organisatie' als ook het bedrijfsmatig verbeteren van de samenwerking met de ODT, vooral met betrekking tot de informatievoorziening. Onderdelen van het project zijn het versterken van de governance door het vastleggen van interne taken en rollen, het realiseren van een gedeelde werkomgeving in Powerbrowser, het optimaliseren van werkprocessen, het verbeteren van de uitvoering van het facultatieve takenpakket en het voorsorteren op mogelijkheden om archieftaken VTH bij de ODT onder te brengen.

Toepassen kwaliteitsverordening VTH: aandacht voor continuïteit en deskundigheid

De kwaliteitscriteria zijn bedoeld om de uitvoering van VTH-taken in het omgevingsrecht te professionaliseren en de kwaliteit in de organisatie te borgen. De criteria gaan over proces, inhoud en kritieke massa. Het voldoen aan de criteria zorgt ervoor dat het bevoegd gezag in staat is om de gewenste kwaliteit en continuïteit te leveren. In september 2020 is besloten om de kwaliteitscriteria versie 2.2 van toepassing te verklaren en te gebruiken bij de uitvoering van VTH-taken.

Op basis van onze kwaliteitsverordening¹ wordt jaarlijks mededeling gedaan aan de gemeenteraad in hoeverre kwaliteitscriteria worden nageleefd. Daarmee vormt de verordening een blijvend kader voor het bevorderen, beoordelen en borgen van de kwaliteit van VTH-taken op basis van de Wabo door onze gemeente en de in opdracht van ons college handelende Omgevingsdienst Twente. Met de verordening drukt de gemeenteraad zijn commitment uit voor wat betreft de VTH-kwaliteit. Daarnaast kan de verordening door de Raad worden gebruikt voor het uitoefenen van horizontaal toezicht op de uitvoering van Wabo-taken.

In het VTH-programma 2020 is voor de lokale uitvoering van Wabo-taken een eerste zelfanalyse voor de toepassing van de kwaliteitscriteria opgenomen. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen de onderdelen *continuïteit* (benodigd aantal medewerkers / fte) en *deskundigheid* (opleiding en ervaring). In de zelfanalyse is ingegaan op het onderdeel continuïteit. De analyse is eind 2020 geactualiseerd. Hieruit blijkt dat het formatieve tekort van 0,33 fte binnen het deskundigheid juridisch is opgelost. De overige onderdelen zijn formatief ongewijzigd gebleven.

Voor het invullen van het onderdeel 'deskundigheid' is in 2020 gezocht naar mogelijkheden om opleiding en werkervaring goed te registreren. Hierover heeft overleg plaatsgevonden met bureau Libreaux, ODT en

¹ verordening Kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht gemeente Almelo (2017)

provincie Overijssel. Met de ODT is beoordeeld of de Inzetbaarheidsmonitor, al in gebruik bij ODT, ook door de ODT kan worden toegepast voor onze gemeente. Echter, eind 2020 kwam de provincie, vanuit haar coördinerende rol voor VTH-taken, met het voorstel de Inzetbaarheidsmonitor voor elke geïnteresseerde gemeente beschikbaar te stellen. Omdat zelfstandige toepassing de voorkeur geniet, is besloten het aanbod van de provincie te accepteren en de inzetbaarheidsmonitor als gemeente zelfstandig te gaan gebruiken in 2021.

In 2020 zijn afspraken gemaakt over deskundigheidsbevordering bij juristen en bouwplantoetsers. Juristen volgen een traject onder begeleiding van bureau Pro Facto dat is gericht op kennisverbetering van het bestuursrecht en het verbeteren van de bestuurlijke sensitiviteit. Bouwplantoetsers volgen een cursus vanwege de komst van regelgeving rondom BENG (bijna energie neutrale gebouwen).

Verbeteringen in organisatie en proces van het juridische cluster

Binnen het juridisch cluster zijn maatregelen genomen om de werkwijze en kwaliteit van juridische advisering te verbeteren.

- Met het instellen van een *breed overleg* worden binnengekomen aanvragen getoetst aan locatie, historie en relatie met Wabo en APV/Bijzondere wetten. Dit wordt gedeeld met het team Veiligheid.
- Met het instellen van een *technisch overleg* is de afstemming tussen bouwplantoetsers en juristen verbeterd. Binnengekomen aanvragen worden besproken. Lopende zaken worden besproken in relatie tot beslistermijnen, bijzonderheden en moeilijkheden. De afstemming is gericht op integraliteit van de beoordeling, het juridisch aanhaken en eventuele bestuurlijke gevoeligheid.
- Vergunningen worden op verzoek door juristen tegen gelezen.
- Standaardbrieven zijn en worden herschreven, waarbij is begonnen met de juridische brieven.
- Uitwerken processen Powerbrowser zijn en worden uitgewerkt; inclusief werkinstructies.

Inrichten VTH-applicatie Powerbrowser

Eind 2019 is de nieuwe VTH-applicatie Powerbrowser in gebruik genomen en 2020 was het eerste jaar waarin volledig is gewerkt met de nieuwe VTH-applicatie. Ervaren is dat het werken met deze nieuwe applicatie gepaard ging met lagere efficiëntie en datakwaliteit vanwege de overgang naar deze applicatie. Verder inrichten en verbeteren van de applicatie was noodzakelijk. Eind 2020 is het beeld dat een aantal onderdelen nog niet optimaal werken, waaronder documentcreatie. Hiervoor is in 2020 een aanbestedingstraject gevolgd en is de opdracht gegund. In 2021 wordt de applicatie verder ingericht, onder meer met nieuwe tekstsjablonen.

De gemeente Almelo neemt samen met vier andere partners deel in de gezamenlijke cloudoplossing van Powerbrowser, waarbij in gezamenlijke werkomgeving informatie wordt gedeeld en kan worden samengewerkt. Hierin participeren de Omgevingsdienst Twente, de gemeenten Hof van Twente en Twenterand en de GR Noaberkracht Dinkelland Tubbergen. Deze nieuwe werkwijze vraagt veel inzet om tot gezamenlijke afspraken over beheer van het VTH-systeem te komen. Het maken van beheerafspraken en het verbeteren van de inrichting en werking van de cloudoplossing wordt in 2021 voortgezet.

Vanwege de komst van de Omgevingswet wordt in de testomgeving van Powerbrowser het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ingericht, samen met de samenwerkingsfunctionaliteit (SWF). Almelo is de eerste gemeente van Overijssel die dit in de testomgeving operationeel heeft. De SWF maakt het mogelijk om met ketenpartners samen te werken en informatie uit te wisselen. Al voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet wil Almelo gaan werken met de SWF.

3. Beleidsdoelen en resultaten

Met het VTH-programma 2020 zijn doelen en prioriteiten gesteld voor de uitvoering van onze VTH-taken. Het jaarverslag maakt zichtbaar in hoeverre deze doelen zijn bereikt en welke activiteiten zijn uitgevoerd. Deze uitkomsten worden verwerkt in het nieuwe VTH-programma. Hiermee wordt toepassing gegeven aan de beleidscyclus 'Big 8', die in het omgevingsrecht wordt gehanteerd.

Samen met de stad

Uitgangspunt van ons VTH-beleid is het samen werken aan een veilige, leefbare en aantrekkelijke stad. De uitvoering van VTH-taken baseren we op de signalen die we vanuit de stad ontvangen. Met het wijkgericht werken wordt de betrokkenheid van bewoners en ondernemers in de wijken en dorpen wordt georganiseerd. In 2020 zijn de wijkopgaven vastgesteld, als instrument om vorm te geven aan de wijksturing. Het thema 'handhaving en veiligheid' is onderdeel van de wijkopgaven. Over de uitvoering van de activiteiten die hiermee verband houden vindt periodiek overleg plaats met de wijkregisseurs.

De samenwerking tussen wijkregisseurs en boa's domein I wordt versterkt. In 2021 start een pilot waarin wijkregisseurs thema's in de wijken aankaarten waar extra op wordt toegezien. Essentie van deze aanpak is een daadkrachtige inzet op 'hot issues'.

Bij de voorbereiding van de omgevingsvisie is invulling gegeven aan participatie. Er zijn verschillende avonden georganiseerd waarbij aanwezigen inbreng hebben geleverd. Deze is gebruikt voor het vormen van de omgevingsvisie. De inbreng is van toegevoegde waarde voor stedenbouwkundigen en de stadsbouwmeester. Zij hebben informatie gekregen wat inwoners belangrijk vinden in de leefomgeving en wat wensen en verwachtingen zijn.

Sterk inzetten op samenwerking

In toenemende mate wordt regionaal samengewerkt bij de uitvoering van VTH-taken. De samenwerking met de Omgevingsdienst Twente en Brandweer Twente voor de uitvoering van omgevingstaken is in 2020 geïntensiveerd. Samen met regiogemeenten en de provincie Overijssel wordt gewerkt aan regionaal beleid om te komen tot een *level playing field* (gelijk speelveld) voor de uitvoering van VTH-taken, met behoud van 'couleur locale'. Almelo participeert in diverse regionale ambtelijke overleggroepen, zoals de kerngroep VTH beleid, Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Daarmee zet onze gemeente actief in op ambtelijke samenwerking binnen de VTH-uitvoering.

Toepassen van de kwaliteitsverordening

In het vorige hoofdstuk is een terugblik gegeven op het werken met de kwaliteitsverordening. De versie 2.2 van de kwaliteitscriteria zijn in 2020 van toepassing verklaard. Daarmee wordt beschikt over actuele criteria bij de VTH-taakuitvoering.

Onze verordening gaat uit van het principe 'comply or explain' (pas toe of leg uit). Daarbij geldt dat voor wat betreft de basistaken (die wettelijk verplicht zijn opgedragen aan de omgevingsdienst) onverkort voldaan moet worden aan de kwaliteitscriteria. Het jaarverslag VTH Twente 2020 geeft hier een toelichting op. Voor de overige taken (de thuishaken en het facultatief ingebrachte takenpakket bij de ODT) bestaat de mogelijkheid om gemotiveerd af te wijken.

Op dit moment is het niet mogelijk om een volledig beeld te geven of wordt voldaan aan kwaliteitscriteria; de toepassing van kwaliteitscriteria moet verder worden uitgewerkt. Met de komst van de Inzetbaarheidsmonitor en het inrichten van de monitor in 2021 kunnen capaciteit en deskundigheid gestructureerd worden vastgelegd. Hiermee ontstaat een beeld van naleving van kwaliteitscriteria, op basis waarvan het principe 'comply or explain' verder kan worden ingevuld. Ook worden met de ODT afspraken gemaakt over de toepassing van kwaliteitscriteria voor wat betreft het facultatieve (milieuspecialistische) takenpakket dat door onze gemeente is ingebracht bij de omgevingsdienst.

Voldoen aan beleidsdoelen VTH

Ons VTH-beleid bevat beleidsdoelen die zich enerzijds richten op concrete doelen per taakveld en anderzijds op de doelen uit onze kwaliteitsverordening. Deze hebben betrekking op dienstverlening, uitvoeringskwaliteit en financiën. Navolgend worden de toepassing van de beleidsdoelen toegelicht. Eventuele verbeterpunten worden daarbij aangegeven.

Beleidsdoelen per taakveld:

- Taakveld bouwen: Waarborgen constructieve veiligheid en bouwkundige brandveiligheid

Bij de toetsing van aanvragen wordt risicogericht gewerkt. Er wordt bewust gevarieerd met het niveau van toetsing van verschillende te beoordelen aspecten. Dit gebeurt met behulp van vastgestelde toetsingsniveaus en eerdere ervaringen met een aanvrager: We geven aandacht aan de aanvragers die het verdienen. Aanvragers die eerder tekort zijn geschoten krijgen bij toetsing extra aandacht.

Vanwege de komst van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen wordt het VTH-beleid in 2021 op onderdelen herzien. Het toets- en toezichtsbeleid voor bouwen wordt aangepast. Bouwwerken die vallen onder gevolgklasse 1 worden niet bouwtechnisch beoordeeld door de gemeente. Voor de overige gevolklassen gebeurt dit nog wel. Dit leidt tot nieuwe afspraken over het gebruik van de applicatie 'BRIS-toets' bij de beoordeling van bouwplannen.

- Taakveld ruimtelijke ordening en monumenten: Behoud kwaliteit leefomgeving

Bij de beoordeling van bouwplannen vindt toetsing plaats aan bouw- en gebruiksvoorschriften van het bestemmingsplan. Ook wordt toezicht gehouden door bouwinspecteurs. Daarbij gaat het vooral om grote strijdigheden met het bestemmingsplan en bewoning van niet-woningen. Kleine strijdigheden op woonpercelen zijn vanaf buitenaf moeilijk waarneembaar en hebben conform ons VTH-beleid minder prioriteit.

Het toezicht op ruimtelijke ordening was vooral gebaseerd op een piepsysteem. Er is beperkt toezicht gehouden op detailhandel op bedrijventerreinen.

Wel is actief toezicht gehouden op alle locaties waar afspraken zijn gemaakt over de kwaliteitsimpuls groene omgeving (KGO) en de toepassing van de Rood voor Rood-regeling. In totaliteit ging dit om 20 locaties. Er is een actueel beeld van de stand van zaken. Een aantal plannen is uitgevoerd en akkoord bevonden, een aantal plannen is momenteel in uitvoering en enkele plannen zijn tot op heden niet in uitvoering gebracht. Toezicht is uitgevoerd door bouwinspecteurs (ruimtelijke regelgeving) en de beheerder openbare ruimte (erfbeplanting). De vervolginzet vanuit toezicht en handhaving wordt begin 2021 besproken met ruimtelijke ordening.

- Taakveld slopen: Waarborgen gezondheid en omgevingsveiligheid

Door het bouwtoezicht is toezicht gehouden op sloopactiviteiten. Het toezicht op (bedrijfsmatige) asbestverwijdering is uitgevoerd door de Omgevingsdienst Twente.

De Vereniging Bouw- en Woningtoezicht Nederland heeft samen met een aantal gemeenten en diverse branchepartijen de landelijke richtlijn bouwen sloopveiligheid opgesteld. De VNG heeft deze verspreid onder gemeenten. In 2021 wordt beoordeeld of deze richtlijn wordt vastgesteld als lokaal beleid.

- Taakveld brandveiligheid: Bevorderen van naleving op het gebied van brandveiligheid

Door Brandweer Twente is conform het door ons vastgestelde beleid voor brandveiligheid (2020) getoetst.

Beleidsdoelen op basis van de kwaliteitsverordening: dienstverlening, uitvoeringskwaliteit en financiën

Onze kwaliteitsverordening VTH bevat beleidsdoelen die betrekking hebben op de thema's dienstverlening, uitvoeringskwaliteit en financiën. Op de hoofdpunten wordt voldaan aan deze thema's. Er zijn ook verbeterpunten. Enerzijds zijn dit inhoudelijke verbeterpunten. Anderzijds gaat het om procesmatige verbeterpunten, die zich richten op een betere informatievoorziening, waardoor (beter) kan worden beoordeeld of specifieke beleidsdoelstellingen al dan niet worden behaald. De belangrijkste punten zijn in onderstaande tabel opgenomen en voorzien van een waardering. (+) wil zeggen dat conform het beleidsdoel wordt gewerkt. (+-) geeft aan dat niet volledig conform beleidsdoel wordt gewerkt. (-) is een gericht verbeterpunt. Voor een volledige beoordeling van beleidsdoelen, aan de hand van de vastgestelde indicatoren, wordt verwezen naar bijlage 1.

	Dienstverlening	Uitvoeringskwaliteit	Financiën
Inhoudelijk	± Aantal beslistermijn verlengen is hoog, maar wellicht onder de streefwaarde van 40%.	- Percentage gegronde bezwaar- en beroepszaken is hoger dan streefwaarden van 5% en 15%, namelijk 17%.	+ Er worden kostendekkende leges geheven.

	+ Aantal buiten termijn genomen beslissingen ligt onder de streefwaarde van maximaal 2%, namelijk 1,4%. + 100% van de klachten zijn in behandeling genomen.	- Niet consequent gebruik gemaakt van BRIS	
Procesmatig	- Verlengen beslistermijn kan niet uit PB worden uitgelezen	- Afwijkingen van de LHS kunnen niet uit de VTH applicatie worden uitgelezen.	

Bijdrage van activiteiten aan de realisatie van beleidsdoelen

Tot slot wordt voor een aantal punten gericht aangegeven in hoeverre de activiteiten hebben bijgedragen aan de realisatie van de beleidsdoelen. De volgende hoofdstukken gaan hier verdiepend op in. Voor een aantal punten geldt dat resultaten zijn geboekt, maar verbeteringen noodzakelijk zijn.

- *Monitoring:* Het VTH-beleid bevat het voornemen om meer informatiegestuurd onze VTH-prioriteiten te bepalen. In 2020 is met aanzienlijke inzet van capaciteit en budget gewerkt aan het op orde krijgen van de monitoring in Powerbrowser. Dit heeft geresulteerd in een basis dashboard in Cognos. Eind 2020 zijn er wezenlijke verbeterpunten voor 2021, zoals het uitlezen van het aantal besluiten tot verlengen van de beslistermijnen en het aantal afwijkingen van de LHS.
- *Doorlopen van de beleids- en uitvoeringscyclus:* ‘Het ‘in control’ komen op het goed doorlopen van de beleids- en uitvoeringscyclus vraagt de komende periode om aandacht’ stelt ons VTH-beleid. In lijn met de werkwijze van 2020 wordt de sturing verbeterd. Per kwartaal vindt overleg plaats met de verschillende uitvoeringsclusters. Hiermee wordt beter grip gehouden op de uitvoering. Dit gebeurt in combinatie met het toetsen van de beleidsdoelen en het vergelijken van de realisatiecijfers met de planning uit het programma. Dit wordt verwerkt in kwartaalrapportages. Deze vormen de input voor het jaarverslag en het nieuwe uitvoeringsprogramma.
- *Risicoanalyse VTH:* De basis voor gestelde doelen en prioriteiten in ons beleid komen voort uit de risicoanalyse. Het VTH-beleid benadrukt de noodzaak van een nieuwe risicoanalyse. In september 2020 is ingestemd met de provinciebrede aankoop van een nieuwe risicoanalyse-tool. Tot het moment dat deze tool wordt ingezet (2021) wordt vooralsnog gebruik gemaakt van de huidige risicoanalysemethodiek.
- *Gebruik Inzetbaarheidsmonitor bij toepassen kwaliteitscriteria:* In ons VTH-beleid is opgenomen dat de kwaliteitscriteria gelden als maatstaf voor kwaliteit. Eind 2020 is gekozen voor het gebruik van de Inzetbaarheidsmonitor. In het vorige hoofdstuk is hier een toelichting op gegeven. Na het inrichten van deze monitor wordt deze gebruikt voor het verantwoorden van de omgang met kwaliteitscriteria.
- *Kwaliteitsborging:* Binnen VTH is begonnen de processen, samenwerking en advisering uit te werken en te optimaliseren. Daarnaast zijn de voorbereidingen getroffen voor een ontwikkelings-/opleidingstraject via Pro Facto, gericht op de vergunningverleners en de juristen. Hiermee wordt beoogt een kwaliteitsslag te maken in de besluitvorming. Doel daarbij is om het aantal gegronde bezwaren te verminderen.
- *Roulatiesysteem:* In ons beleid is opgenomen dat de bouwinspecteurs in 2020 rouleren van bouwrayon. Dit is gebeurd, waardoor dit beleidsdoel is bereikt. In hoofdstuk 5 wordt dit toegelicht.

4. Evaluatie vergunningverlening

Dit hoofdstuk beschrijft in de eerste paragraaf de verbeteringen in het proces vergunnen. In de daarop volgende paragrafen wordt de programmering van de verschillende vergunningendisdisciplines geëvalueerd.

4.1 Procesverbetering vergunningverlening

Dit jaar is een wekelijks terugkerend technisch overleg ingevoerd voor bouwvragen. In dit overleg worden nieuw ingediende aanvragen besproken. Zo wordt grip gehouden op de werkvoorraad. Ook worden bijzondere plannen besproken en beoordeeld op bestuurlijke gevoeligheid. Hierbij wordt een jurist betrokken.

De uitvraag en uitwisseling van adviezen met de ODT werden aanvankelijk gedaan via het Ketenportaal en via e-mail. Deze werkwijze verliep moeizaam en werd als tijdrovend ervaren. Na afstemming met de ODT is afgesproken om informatie uit te wisselen via het Omgevingsloket Online. We sluiten daarmee aan bij de werkwijze die ook wordt gehanteerd bij andere ketenpartners, zoals Brandweer Twente en Het Oversticht.

Vanwege de komst van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging zijn voorbereidingen getroffen voor het verbeteren van processen. De processen zijn onder de loep genomen en bekeken vanuit de gedachte van de nieuwe regelgeving. Er is onderzoek uitgevoerd naar de Snel-serviceformule. Met de Snel-serviceformule wordt ingezet op vergunningverlening van eenvoudige toestemmingen binnen twee weken. Hiervoor wordt meer informatie op de website gepresenteerd en wordt onderzocht of er geëxperimenteerd kan worden met het chatten met initiatiefnemers. Deze werkwijze wordt uitgewerkt in 2021.

Daarnaast krijgt het vooroverleg meer inhoud door het inzetten van de intake tafel en de omgevingstafel. Complexe ruimtelijke initiatieven worden wekelijks bij de intake tafel behandeld. Hier wordt beoordeeld of een plan kansrijk is. Ook wordt een casemanager verbonden aan het plan. De casemanager is direct betrokken bij het vervolgtraject. Uitwerking van initiatieven gebeurt via de omgevingstafel. Hier wordt alle benodigde informatie geregistreerd en inzichtelijk gemaakt. Betrokken ketenpartners zijn vertegenwoordigd.

De vergunningverleners APV en Bijzondere wetten en milieuboa's zijn overgegaan van het Klantcontactcentrum naar het team Veiligheid. De gemeentelijke boa's zijn nu opgenomen in één team. Zo wordt sneller ingespeeld op zaken die zich voordoen (quick response).

4.2 Bouwen en ruimtelijke ordening

COVID-19 impact heeft gehad op de werkvoorraad van de vergunningverleners. Enerzijds leidde het virus ertoe dat er meer contact werd gezocht via de telefoon en via klantvragen (e-mail). Minder inwoners maken een afspraak aan de balie, waardoor het communicatiepatroon is veranderd. Deze wijze van communiceren verloopt moeizamer en wordt als tijdrovend ervaren. Anderzijds heeft COVID-19 er mogelijk ook toe bijgedragen dat extra is geïnvesteerd in woningen. Het aantal aanvragen om omgevingsvergunning met de activiteit bouw in categorie 1 is sterk gestegen. Zie onderstaande tabel.

In 2020 zijn beduidend meer aanvragen om omgevingsvergunning met de activiteit bouw in categorie 3 ingediend. Dit zijn grotere projecten met bouwkosten van meer dan €1.000.000. Mogelijk heeft de lage rentestand en de komst van nieuwe energieprestatie-eisen hieraan bijgedragen. Alle vergunningsaanvragen voor nieuwbouw ná 1 januari 2021 moeten voldoen aan de normering voor Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG).

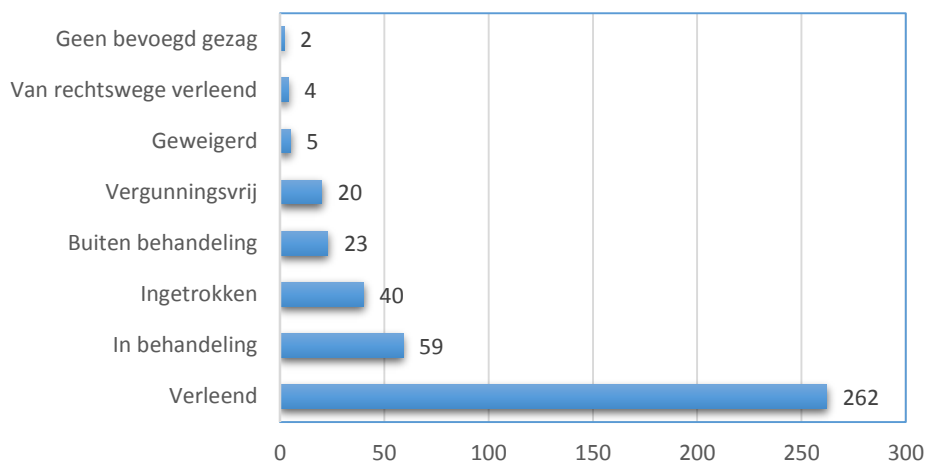
Vanwege de toegenomen werkvoorraad is capaciteit ingehuurd voor de bouwplantoetsing, als aanvulling op de bestaande capaciteit. De inhuurcapaciteit bleek lastig te vinden, omdat bij veel gemeenten sprake was van toename van bouwvragen. Met versterkte capaciteit voor bouwplantoetsing zijn bouwvragen afgewikkeld. Door toename in werkvoorraad en beperkt beschikbare capaciteit is de beslistermijn op vergunningaanvragen vaker verlengd.

Er zijn dit jaar vier aanvragen om omgevingsvergunning geweest voor het wijzigen en/of aantasten van een monument. Bij een van deze zaken is het toezicht afgerond. Twee initiatieven zijn in uitvoering. Hierop toezicht uitgeoefend. De laatste vergunningaanvraag is nog in behandeling. Er zijn geen wijzigingen en/of aantastingen geconstateerd zonder de benodigde vergunning.

Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening		
Categorie	Geplande werkvoorraad	Gerealiseerde werkvoorraad
Aanvraag bouwen cat. 3 [Wonen, Bedrijven, Publiek] <i>Bouwkosten > €1.000.000,-</i>	10	28
Aanvraag bouwen cat. 2 [Wonen, Bedrijven, Publiek] <i>Bouwkosten: €100.000,- t/m €1.000.000,-</i>	100	130
Aanvraag bouwen cat. 1 [Wonen, Bedrijven, Publiek] <i>Bouwkosten < €100.000</i>	180	256
Aanvraag afwijken bestemmingsplan	20	9
Aanvraag monumenten	10	4
Totaal	320	427

In Almelo staat dienstverlening en initiatieven mogelijk maken voorop. Uit de onderstaande grafiek blijkt dat er 262 aanvragen om omgevingsvergunning met de activiteit bouw zijn verleend, waar er slechts 5 zijn geweigerd. November en december waren maanden met een groot aantal ingediende aanvragen om omgevingsvergunning. Vandaar dat op 59 aanvragen nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden.

Besluiten op bouwaanvragen

De overige toestemmingen bouwen en ruimtelijke ordening komen nagenoeg overeen met de prognose; zie de tabel hieronder. Op deze onderdelen zijn geen bijzonderheden waar te nemen. In Powerbrowser wordt bij de registratie van meldingen sloop nog geen onderscheid gemaakt in het wel of niet aanwezig zijn van asbest.

Overige toestemmingen bouwen en ruimtelijke ordening		
Producten	Geplande werkvoorraad	Gerealiseerde werkvoorraad
Aanvraag brandveilig gebruiken	5	4
Aanvraag uitvoeren van een werk	2	2
Aanvraag kappen/vellen	30	42
Melding brandveilig gebruiken	30	31
Melding slopen zonder asbest	17	75
Particuliere sloop met asbest	75	
Ontheffing vervoer gevaarlijke stoffen	2	0
Totaal	161	154

Naast het behandelen van aanvragen en meldingen behandelen vergunningverleners klantvragen en voeren vooroverleg. Dit jaar zijn 454 klantvragen behandeld en is er over 106 aanvragen vooroverleg geweest. In het uitvoeringsprogramma 2020 zijn klantvragen en vooroverleggen niet opgenomen in de prognose. Dit is wel gebeurd in het uitvoeringsprogramma 2021.

Uit de bovenstaande tabellen blijkt dat er beduidend meer aanvragen zijn ingediend dan aanvankelijk gepland. Behandeling van het toegenomen werkaanbod vroeg om versterkte inzet van vergunningverlening. Gedurende het jaar is voorzien in extra capaciteit. Het toegenomen werkaanbod leidde ook tot druk bij andere teams.

Interne advisering nam hierdoor meer tijd in beslag, waardoor de behandeltijd toenam. Het consequent werken met Powerbrowser bij interne advisering is een verbeterpunt voor 2021. Dit verhoogt de efficiency en snelheid van advisering.

De bouwplantoetsers zijn in 2020 overwegend ingezet op het afhandelen van de werkvoorraad. De voorbereiding op de komst de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging was hierdoor minder dan verwacht. In 2021 wordt via de implementatieprogramma's hier alsnog ruimte voor gereserveerd.

4.3 APV en bijzondere wetten

COVID-19 heeft impact gehad op vergunningverlening APV en Bijzondere wetten. Evenementen zijn grotendeels geannuleerd. De evenementen die doorgang hadden werden extra gecontroleerd. Er is een noodverordening afgekondigd en in december werd de Coronawet van kracht. Maatregelen zijn regelmatig gewijzigd. Deze werden opgevolgd. Dit had direct effect op de werkzaamheden.

Aan het einde van de lente zijn veel aanvragen voor het uitbreiden van terrassen in de binnenstad ingediend. Op deze wijze konden meer bezoekers op een veilige manier ontvangen worden, conform de 1,5 meter-maatregel. Goede afstemming met de veiligheidsregio was van belang om te borgen dat er voldoende ruimte in de aanrijroutes voor hulpdiensten aanwezig was.

Producten	Gepland	Gerealiseerd
APV		
Artikel 2:6 (ontheffing flyeren)	13	11
Artikel 2:9 (ontheffing straatartiest)	10	3
Artikel 2:10 (ontheffing voorwerp openbare plaats)	45	75
Artikel 2:25 (vergunning evenement)	120	55
Artikel 2:28 (vergunning horeca-exploitatie)	30	23
Artikel 3:4 (vergunning seksinrichting)	2	2
Artikel 5:13 (inzameling geld of goed)	10	12
Artikel 5:18 (vergunning standplaats)	30	15
Drank- en Horecawet		
Artikel 3 (vergunning horeca- of slijtersbedrijf)	50	21
Artikel 35 (ontheffing zwak-alcoholische drank)	35	1
Wet op de Kansspelen		
Artikel 3 (vergunning kansspel)	5	3
Artikel 30b (vergunning kansspelautomaten)	24	17

Dit jaar kende een groot verloop van medewerkers binnen vergunningverlening APV en Bijzondere wetten. Er is tijdelijk ingehuurd om de noodzakelijke werkzaamheden te verzetten. Dit hectische jaar heeft weinig ruimte geboden voor optimalisering. In 2021 is het zaak om een aantal verbeteringen door te voeren en voor te bereiden op wijzigingen. De APV wordt geactualiseerd, de Alcoholwet vervangt de Drank- en Horeca wet en de Omgevingswet staat gepland voor 1 januari 2022. De brieven en besluiten moeten op deze wijzigingen worden aangepast. Ook wordt de taakuitvoering afgestemd op de nieuwe dienstverleningsprincipes.

5. Evaluatie toezicht en handhaving

In dit hoofdstuk worden de activiteiten van de verschillende toezichtdisciplines geëvalueerd. In de paragrafen 5.1 t/m 5.3 worden respectievelijk het toezicht bouwen en ruimtelijke ordening, toezicht brandveiligheid en toezicht APV en Bijzondere wetten behandeld.

5.1 Toezicht bouwen en ruimtelijke ordening

Het toezicht op bouwen en ruimtelijke ordening heeft betrekking op een breed pakket aan taken, waaronder vergunningsgericht toezicht (inclusief meldingen), gebiedstoezicht, klachtafhandeling, controles vanwege handavingsverzoeken, controles bij vanuit de BAG geconstateerde mogelijke strijdigheden en controles met de Brandweer Twente bij handhaving op brandveiligheid.

Ontwikkelingen

De kwaliteitseisen staan niet toe dat één toezichthouder een te innige (handavings-) relatie met een te controleren omgevingsobject heeft. Een roulatiesysteem kan hierbij het hulpmiddel zijn. In 2020 is gewisseld van rayon. De toezichthouders hebben nu ieder een nieuw rayon. Een kanttekening van rouleren is de beperkte kennis over het nieuwe rayon. De kennis over de bewoners, de adressen en de bouwhistorie is minder. Dit zal met de tijd toenemen. Het uitvoeren van gebiedstoezicht helpt om de kennis te versterken.

Eind 2019 is de nieuwe VTH-applicatie Powerbrowser in gebruik genomen. Werken met een nieuwe applicatie gaat doorgaans gepaard met een lagere efficiëntie en data kwaliteit. Dit is ervaren in 2020. Powerbrowser is op onderdelen nog niet volledig ingericht. Als tijdelijke oplossingen voor 2021 is een nieuw Excel bestand opgesteld, waarin alle uitgevoerde controles en benodigde informatie worden geregistreerd. Ondertussen wordt verder gewerkt aan de inrichting en optimalisering van Powerbrowser en het prestatiedashboard in Cognos.

COVID-19

COVID-19 heeft beperkt invloed gehad op de werkzaamheden van bouwinspecteurs. Bouwcontroles konden binnen de genomen maatregelen worden uitgevoerd. Dit omvat het merendeel van de werkzaamheden van de bouwinspecteurs. De maatregelen hebben er toe geleid dat tijdens een aanzienlijk deel van het jaar geen controles uitgevoerd zijn in bewoonde woningen. Vandaar dat een belangrijk thema als het controleren op illegale kamergewijze verhuur in 2020 sterk verminderd is uitgevoerd. Ook integrale GUSTOS-controles konden vaak niet worden uitgevoerd. Voor 2020 stonden zes GUSTOS-dagen gepland; daarvan is er één uitgevoerd.

Brandveiligheid gevels

Op 30 maart 2020 kwam de Adviescommissie Toepassing en Gelijkaardigheid Bouwvoorschriften (AGTB) met een rapport naar aanleiding van de brand in Grenfel Tower in Londen. De minister heeft de noodzaak aangegeven om, ondanks de coronacrisis, de meest risicovolle gebouwen te inventariseren en er vervolgens op toe te zien dat eigenaren van deze gebouwen onderzoek uitvoeren naar de brandveiligheid van de gevels. Indien noodzakelijk dienen zij maatregelen nemen om de veiligheid te waarborgen. In Almelo zijn vijf locaties onderzocht, waarvan er vier onder code geel vallen en één onder code groen. Dit betekent dat er geen verdere acties noodzakelijk zijn. De eigenaren ontvangen een brief met de uitkomst van het onderzoek.

Uitgevoerde controles

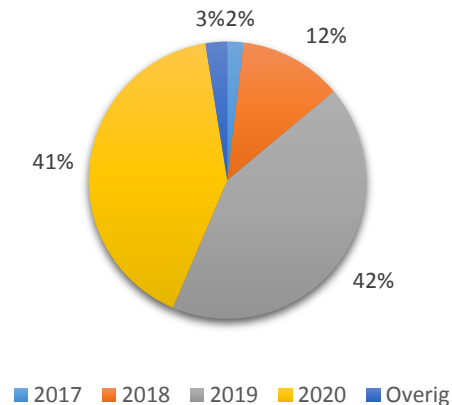
In het onderstaande overzicht is de het geplande aantal te controleren vergunningen en meldingen afgezet tegen het werkelijke aantal. Ook is het totaal aantal uitgevoerde controles benoemd.

Vergunninggericht toezicht			
Categorie	Geplande aantal te controleren vergunningen/meldingen	Aantal gecontroleerde vergunningen/meldingen	Aantal uitgevoerde controles
Categorie 3 [Wonen, Bedrijven, Publiek] <i>Bouwkosten > €1.000.000</i>	10	43	100
Categorie 2 [Wonen, Bedrijven, Publiek] <i>Bouwkosten €100.000 t/m €1.000.000</i>	100	217	407
Categorie 1 [Wonen, Bedrijven, Publiek] <i>Bouwkosten < €100.000</i>	180	72	122
Sloop zonder asbest (bouwkundig)	17	23	28
Particuliere sloop met asbest	37	19	21

Toezicht afwijken bestemmingsplan	20		
Totaal	364	374	678

In het overzicht hierboven is duidelijk af te lezen dat het aantal gecontroleerde vergunningen in categorie 2 en 3 aanzienlijk hoger ligt dan gepland. Naast dat er meer aanvragen zijn ingediend, heeft dit voornamelijk te maken met het feit dat de realisatie van bouwwerken later worden uitgevoerd, gefaseerd worden uitgevoerd en/of veel tijd in beslag nemen. Hierdoor wordt een enkele vergunning meerdere jaren meegenomen. In de cirkeldiagram hiernaast is te zien dat 41% van de uitgevoerde controles gerelateerd zijn op een aanvraag om omgevingsvergunning uit 2020, 42% op een aanvraag om omgevingsvergunning uit 2019. Wellicht is het verstandiger om toezicht te plannen per uitgevoerde controle in plaats van per vergunning. Dit kan namelijk een vertekend beeld geven, in die zin dat bouwinspecteurs veel meer vergunningen kunnen controleren dan gepland met dezelfde bezetting.

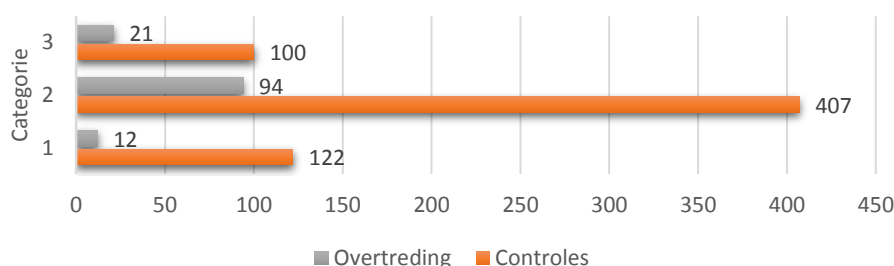
Controles in relatie tot jaar van aanvraag vergunning

Het aantal uitgevoerde controles in categorie 1 is significant lager dan gepland. De controle op aanvragen om omgevingsvergunning in deze categorie is beleidsmatig beperkt tot het uitvoeren van een eindcontrole. Deze categorie kenmerkt zich door het uitblijven van gereed meldingen. In 2021 krijgt dit extra aandacht.

In de onderstaande grafiek is af te lezen bij hoeveel van de uitgevoerde vergunning gerichte controles een overtreding is geconstateerd, uitgesplit per categorie. Uit de registratie blijkt dat bij 21% van de uitgevoerde controles in categorie 3 een overtreding is geconstateerd. Voor de categorieën 2 en 1 is dit respectievelijk 23% en 10%. Het grootste deel van de geconstateerde overtredingen worden in de contacten met de bouwinspecteur en de bouwer opgelost. De nieuw ontwikkelde (tijdelijke) Excellijst voor registratie van uitgevoerde controles in 2021 maakt het mogelijk dat geconstateerde overtredingen gerelateerd kunnen worden aan het type controle; dit zijn onder andere start controle, wapening controle, voortgangscontrole en eindcontrole. Dit geeft beter inzicht in welke fase overtredingen worden geconstateerd. Helaas bleek dit voor 2020 niet mogelijk.

Controles en overtredingen

Naast de vergunning- en meldingsgerichte controles zijn er overige toezichtstaken bouwen en ruimtelijke ordening. Het aantal uitgevoerde controles vanuit deze taken is hieronder weergegeven. Af te lezen is dat het merendeel van de controles is uitgevoerd naar aanleiding van klachten, handhavingsverzoeken en bezwaarschriften. Het aantal uitgevoerde controles vanwege klachten schommelt extreem per jaar; 2017: 7, 2018: 61, 2019 (gerapporteerd over 5 kwartalen): 17, 2020: 61. Onduidelijk is, wat hiervan de oorzaak is. Een mogelijke verklaring is dat klachten in 2017, conform uitvoeringsprogramma, niet actief zijn opgepakt, waardoor het aantal handhavingsverzoeken steeg. In 2018 werden klachten actief opgepakt, waardoor het aantal handhavingsverzoeken daalde. In 2019, vanwege het actief oppakken van klachten in 2018, daalde het aantal uitgevoerde controles op klachten. COVID-19 in 2020 leidde tot een stijging in klachten vanwege het vele thuis

zijn. Het verdient aanbeveling om in 2021 het aantal klachten per periode beter te inzichtelijk te maken, inclusief het aantal uitgevoerde controles per klacht.

Overige toezichtstaken bouwen en RO	Gerealiseerd (aantal controles)
Behandelen klachten bouwen en RO	61
Controle vanwege handhavingverzoeken en bezwaar	58
Gebiedstoezicht (bestaande bouw, strijdige gebruik bestemmingsplan, illegale bouwactiviteiten)	53
Terrassenbeleid	0
BAG (meldingen en controle panden)	1
Gustos	9
Intrekken vergunningen	6
Toezicht op constructies bij evenementen	0
Optreden bij calamiteiten	4
Toezicht brandveiligheid	36
Overige controles	51
Rood voor Rood en KGO	19
Detailhandel op industrieterreinen	54

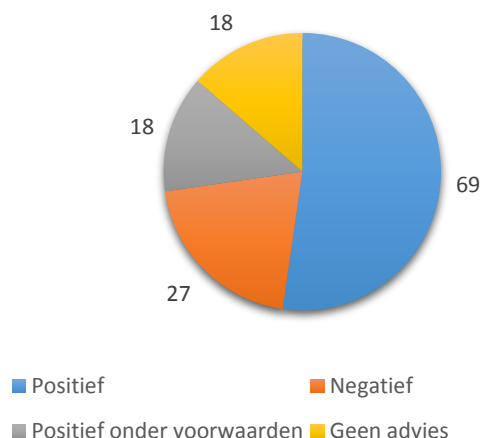
5.2 Toezicht brandveiligheid

Met de regionalisering van Brandweer Twente per 1 januari 2013 is besloten dat Brandweer Twente de taakuitvoering op het gebied van advisering en toezicht brandveiligheid uitvoert. De gemeente is als bevoegd gezag (eind)verantwoordelijk voor deze taak en de daaruit voortvloeiende bestuursrechtelijke handhaving.

Advisering bouwen en brandveilig gebruik

Brandweer Twente heeft veel geadviseerd op de ontwikkelingen op het XL Business Park. Daarnaast zijn er meerdere vooroverleggen geweest met de verschillende woningbouwcoöperaties en zorgpartijen over brandveiligheid. In de cirkeldiagram hiernaast de uitkomsten van advisering. De praktijk leert dat het houden van vooroverleg alvorens de aanvraag om een omgevingsvergunning brandveilig gebruik wordt ingediend, leidt tot vermindering in het aantal negatieve adviezen. Het onderdeel "geen advies" houdt in dat er vanuit Brandweer Twente geen advies is gegeven op de ingediende aanvraag. Redenen hiervoor kunnen zijn dat er geen sprake was van een ontvankelijke aanvraag (meest voorkomend) of dat een advies verzoek is terug getrokken.

Resultaten advisering

Advisering evenementen

Het COVID-19 virus en de genomen maatregelen hebben de evenementenbranche hard getroffen. Vanaf maart 2020, wat normaal gesproken de drukste evenementen periode zou zijn, werden evenementen afgelast en nieuwe vergunningen niet meer aangevraagd. Dit is terug te zien in het aantal adviezen. Waar Brandweer Twente in 2019 inzake 52 evenementen heeft geadviseerd waren dat er in 2020 slechts 11.

Vanaf juli werden de maatregelen rondom COVID-19 versoepeld en was er weer ruimte om evenementen te laten plaatsvinden onder bepaalde voorwaarden. Deze voorwaarden riepen veel vragen op bij organisaties en gemeenten. De Veiligheidsregio heeft een spreekuur ingericht waarbij Brandweer Twente is aangesloten om deze vragen te beantwoorden. Op kleine schaal konden er weer diverse evenementen worden georganiseerd waarbij ook de reguliere advisering weer werd opgestart. Sinds 14 oktober zijn tijdelijk geen evenementen toegestaan en zijn er vanzelfsprekend geen adviezen meer gegeven tot de overheid anders bepaald.

Uitgevoerde controles brandveilig gebruik

COVID-19 heeft geleid tot een verminderde uitvoering. Brandweer Twente heeft vanwege de maatregelen haar toezichtstaken niet uitgevoerd zoals voorgesteld. Zorginstellingen zijn gesloten, evenementen niet toegestaan en horeca en scholen dicht.

Brandweer Twente heeft in lijn met de maatregelen een aangepast uitvoeringsvoorstel gedaan:

- Uitsluitend controles met een spoedeisend karakter;
- Controles van scholen en kinderdagverblijven aan de hand van een zelfscan;
- Geen controle bij zorginstellingen. Wel advies op afstand en ondersteuning bij tijdelijke (corona-) noodmaatregelen;
- Controle van kamerverhuur doorschuiven naar 2021;
- Controles van publieke gebouwen uit te wisselen met controles uit 2021 (horeca naar 2021 doorgeschoven en overige publieke functie uit 2021 naar voren gehaald).

Controles brandveilig gebruik			
Thema	Planning	Gerealiseerd	Naleefgedrag
Logies	7	5	60%
Onderwijs en KDV	30	10 reg.*/20 zsc.**	80%
Kamerverhuur	4	4	25%
Zorg	62	10***	40%
Publiekstoegankelijk	51	42	85%
Totaal	154	91	

* door middel van een reguliere (fysieke) controle

** door middel van een zelfscan

*** controles konden niet worden uitgevoerd. Wel is met elke zorginstelling telefonisch contact opgenomen en aandacht gevraagd en advies verstrekt met betrekking tot onder andere brandveiligheid van noodmaatregelen inzake COVID-19, veranderingen binnen de instelling, ontruimingsplan en geoefendheid BHV en onderhoud van installaties nu installateurs niet meer kunnen komen.

Controles overig	
Thema	Gerealiseerd
Realisatie	29
Evenementen	0
Adhoc	7
Gustos	1
Totaal	37

Conclusies resultaten toezicht

Het naleefgedrag is ten opzichte van vorig jaren is moeilijk te vergelijken, er zijn daarvoor in sommige thema's te weinig fysieke controles uitgevoerd. Er zijn wel trends te benoemen:

- Het naleefgedrag onder zorginstellingen is relatief laag. Dit komt overeen met het landelijk beeld en heeft nog steeds te maken met de transitie die de zorg heeft meegemaakt van verzorgingshuizen naar individueel wonen. Momenteel zien we dat dit inzicht ook bij de zorginstellingen is gekomen en wordt de brandveiligheid grootschalig opgepakt. In 2021 is de zorg weer als belangrijkste thema in het VTH programma opgenomen worden.
- Het naleefgedrag van de bezochte kamerverhuurbedrijven neemt af. Dit heeft te maken met dat er sinds een aantal jaren veel aandacht is voor ondermijning. Veel (nieuwe) kamerverhuurbedrijven vloeien voort uit GUSTOS controles. Deze groep gebruikers heeft veelal een lager veiligheidsbewustzijn en er worden op deze adressen vaker overtredingen geconstateerd.
- Onder de publiekstoegankelijke gebouwen blijft het naleefgedrag hoog en is het dit jaar zelfs weer iets gestegen. Een reden kan zijn dat Brandweer Twente nu 5 jaar uitvoering geeft aan het huidige toezichtsbeleid. Publieke gebouwen worden, door het vernieuwde beleid, frequenter bezocht dan voor 2016. Dit is zichtbaar in het naleefgedrag als ook in de hoeveel te controleren publieke gebouwen in 2021. Het objectenbestand is opgeschoond en is hierdoor actueler.

Bevindingen zelfscan Onderwijs en Kinderopvang

Als gevolg van het aangepaste uitvoeringsprogramma in verband met Corona zijn per 1 mei 2020 uitnodigingen voor de zogeheten zelfscans verstuurd. Daarbij voeren de instellingen een deel van de toezichtwerkzaamheden zelf uit door zichzelf te controleren op de naleving van de regelgeving. De uitnodiging voor het uitvoeren van een zelfscan is door deze instellingen veelal positief ontvangen.

Uit de resultaten blijkt dat er voornamelijk kleine overtredingen zijn geconstateerd. Dit heeft te maken met het feit dat de doelgroep een hoge mate van verantwoordelijkheid kent, aldus Brandweer Twente. Kleine overtredingen hebben onder meer betrekking op het ontbreken van (juiste) onderhoudsrapporten van de brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie, opslag van goederen en materialen in stookruimtes en bijvoorbeeld het vastzetten van brandwerende zelfsluitende deuren. Het naleefgedrag is iets lager dan vorig jaar, ondanks de zelfscan. Hieruit blijkt dat gebruikers de zelfscan serieus hebben ingevuld. Er zijn geen onregelmatigheden geconstateerd in de resultaten van de zelfscan. Hierop is steekproefsgewijs gecontroleerd.

In vergelijking met de standaard reguliere controle levert de zelfscan echter over het algemeen geen tijdswinst op en is er geen sprake van kwaliteitswinst. De oorzaak hiervan ligt ook in het beleid. De controlefrequentie wordt voor onderwijs bij zelfscan verhoogd naar 1 x per 2 jaar i.p.v. 1 x per 5 jaar. Daarnaast moeten de gebruikers meerdere malen worden benaderd om de juiste respons te ontvangen. Echter vanwege situatie omtrent het coronavirus, waarbij fysieke controles niet mogelijk bleken, was dit een geschikt middel en een goed alternatief om toch (enkelvoudige) controles uit te kunnen voeren.

Risico's

Ondanks dat veel objecten niet fysiek bezocht konden worden hebben alle thema's toch de nodige aandacht gehad, met uitzondering van het thema 'kamerverhuur'. In 2021 krijgt dit thema extra aandacht.

Het is lastig concreet te zeggen welke risico's er zijn vanwege niet uitgevoerde controles. Immers, die objecten zijn nog niet bezocht. Gelet op de resultaten van de wel uitgevoerde controles zijn er geen directe aanwijzingen dat dit tot een onacceptabel verhoogd risico heeft geleid, aldus Brandweer Twente. De frequentie waarmee de objecten worden bezocht komt door het niet realiseren van de planning hierdoor lager te liggen (lees, datum controle schuift enigszins door), maar ze worden nog steeds bezocht.

5.3 Toezicht APV en bijzondere wetten

Ontwikkelingen

In de afgelopen jaren is de behoefte aan flexibele toezicht- en handhavingscapaciteit sterk gegroeid. Dit betekent dat er meer controles worden uitgevoerd die gericht zijn op concrete signalen (hot issues). Daarmee volgen we de overlasttrends die zich ontwikkelen binnen de gemeente en handhaven we vooral daar waar het nodig is. De boa's zijn zichtbaar aanwezig in de wijken en zijn breed inzetbaar voor (integraal) toezicht en handhaving. De boa's zijn verdeeld over wijken. Elke wijk kent zijn eigen problematiek en aandachtspunten. Hier wordt gericht op ingezet. Een flexibele inzet is inherent aan het werk van de boa's domein I. Hiervan is Almelo zich bewust. Desondanks wordt gezocht naar een meer gestructureerde inzet van de boa-capaciteit in relatie tot de problematiek en risico's in de stad. De voorbereiding van een pilot in 2021 zijn dit jaar getroffen. Deze pilot ziet op een versterking van de samenwerking van actoren vanuit de gehele ambtelijke organisatie, vooral de wijkregisseurs. Hiermee wordt beoogd de beschikbare capaciteit optimaal te benutten.

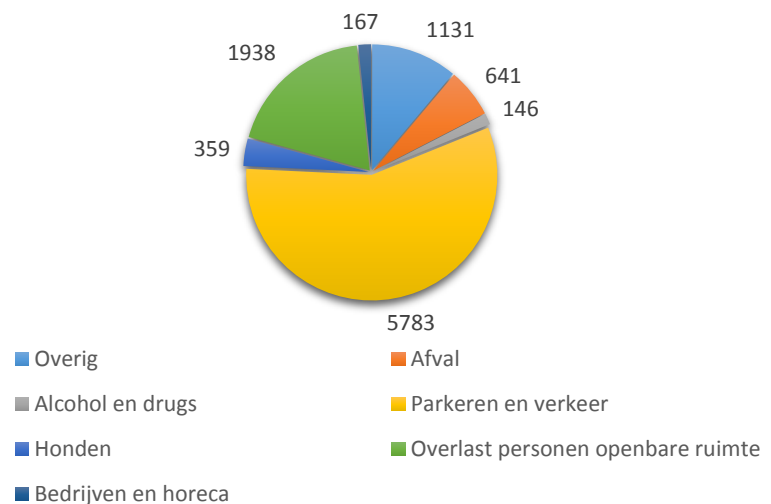
Om kwetsbare situaties te voorkomen is dit jaar het aantal boa's met de specialisatie drank- en horecawet uitgebreid. Inmiddels hebben drie boa's deze specialisatie, waar nog een vierde boa wordt opgeleid in 2021. Daarnaast is de apparatuur waarmee de boa's de straat op gaan vervangen. De boa's kunnen via de applicatie Citycontrol alles natrekken en hebben een bon printer. Dit heeft de efficiëntie verhoogd.

Op Oudejaarsdag heeft in Almelo een incident plaatsgevonden waarbij de boa's buitengewoon agressief werden bejegend. In den lande hebben er in de afgelopen jaren meerdere geweldsincidenten plaatsgevonden. Landelijk worden steeds meer boa's uitgerust met een wapenstok. In 2021 zal de behoefte qua uitrusting in Almelo nader onderzocht worden.

Geconstateerde overtredingen

COVID-19, met de noodverordening en de Coronawet, heeft veel invloed gehad op de inzet van de boa's domein I. Vanaf eind maart werd een aanzienlijk deel van de boa-capaciteit ingezet op toezicht op het naleven van de coronaregels. Op gezette tijden werden diverse keren per dag rondes door gemeente gemaakt om uitvoering te geven aan de noodverordening en de Coronawet. Desondanks zijn er veel, niet COVID-19 gerelateerde, overtredingen waargenomen en geregistreerd, namelijk 10.165. Een geclusterde weergave van deze overtredingen zijn hiernaast weergegeven. Hierbij dient opgemerkt te worden dat het toezicht houden op de noodverordening en Coronawet gecombineerd kon worden met overige toezichtstaken. Bijvoorbeeld, het toezicht houden op de anderhalvemetermaatregel en hangjongeren/overlast.

Waarnemingen 2020

Almelo beschikt over een tweetal milieuboa's. Zij hebben 620 meldingen behandeld. In totaal zijn 641 boetes uitgeschreven voor onder andere het dumpen, bijzetten en het verbranden van afval. Van deze boetes zijn er 184 uitgeschreven op basis van cameratoezicht. In 2019 zijn vier vaste camera's geplaatst bij milieupleinen. Vanaf halverwege 2020 wordt een mobiele camera ingezet. In december zijn nog vier vaste camera's geplaatst. Het cameratoezicht maakt deel uit van een bredere aanpak om afvaldumping bij containers tegen te gaan.

6. Evaluatie juridische werkzaamheden

De juridisch medewerkers hebben een breed takenpakket. Zij adviseren over- en behandelen procedures met betrekking tot zowel bouwen en ruimtelijke ordening als APV en Bijzondere wetten.

Ontwikkelingen

In het juridisch team was in de periode van eind 2017 tot en met 2019 sprake van veel verloop en een hoge mate van inhuur. Eind 2019 is er een vast juridisch team gevormd. Dit team is behouden en in 2020 uitgebreid. In 2021 wordt het team verder uitgebreid en daarmee versterkt.

Bij het team was sprake van een omvangrijke werkvoorraad, ook voor wat betreft zaken uit de periode 2017 tot en met 2019. In de tweede helft van 2020 heeft het team meer grip gekregen op de werkvoorraad. Er is beter overzicht gekregen van lopende zaken. Via hernieuwde Excellijsten is er meer systeem en structuur aangebracht. Ook is veel tijd geïnvesteerd in het implementeren van de vernieuwde VTH-applicatie.

De juristen hebben waar mogelijk ingezet op het onderhouden en vergroten van hun kennis. Zo hebben de juristen deelgenomen aan verschillende (actualiteiten)cursussen en webinars. Deze hadden betrekking op spreek- en schrijfvaardigheden, heldere communicatie en kennis met betrekking tot omgevingsrecht en handhaving. Ook is er een interne cursus geweest voor het hele team met betrekking tot het interne Bibob-beleid. In 2020 zijn voorbereidingen getroffen voor een ontwikkelings-/opleidingstraject met Pro Facto. Het te doorlopen traject ziet op verdere verbetering van de kwaliteit van vergunningverlening en juridische procedures.

Het juridisch team heeft de juridische processen en werkprocessen in kaart gebracht en uitgelijnd. In 2021 moet de VTH-applicatie zodanig worden ingericht, dat deze processen soepel doorlopen worden. Hiermee wordt gewerkt aan een uniforme werkwijze, waarbij alle benodigde en gewenste informatie op de juiste wijze geregistreerd wordt. In 2021 worden hiervoor werkafspraken gemaakt. Hiermee wordt het overzicht van werkzaamheden versterkt en de rapportagemogelijkheden verbeterd. Naast deze procesmatige analyse worden ook de formats van de brieven getoetst op leesbaarheid en juridische kwaliteit. Dit verbetert de dienstverlening voor inwoners en ondernemers.

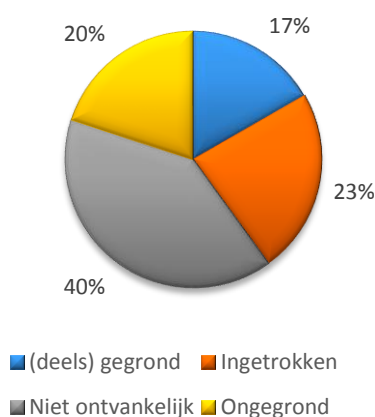
COVID-19 heeft enig effect gehad op de uitgevoerde werkzaamheden. Niet zozeer op het juridische proces, maar door corona zijn veel zittingen uitgesteld. Hierdoor namen procedures meer tijd in beslag. Ook was het voor toezichthouders lastiger om controles op locatie uit voeren. Het in gesprek gaan met inwoners/overtreders werd door de coronamaatregelen bemoeilijkt. Voor wat betreft de bedrijfsvoering was het niet op kantoor zitten lastig met betrekking tot het versturen van brieven en stukken.

Werkzaamheden in cijfers

bouwen en ruimtelijke ordening; APV en bijzondere wetten		
Categorie	Gepland	Gerealiseerd
Handhavingsverzoeken	30	31
Bezwaar	27	52
Beroep	6	8
Hoger beroep	5	4
Voorlopige voorzieningen	4	6
Voor aankondigingen	36	7*
Zienswijze	8	5
Lasten	14	6*
Totaal	130	119

* het is onduidelijk, maar onwaarschijnlijk, dat deze cijfers juist zijn. De registratiewijze en daarmee de managementinformatie op deze onderdelen is onvoldoende inzichtelijk. Hier ligt een duidelijk actiepunten voor 2021.

Resultaat bezwaar

Er zijn dit jaar 52 bezwaarschriften ingediend. Van deze bezwaarschriften is een aanzienlijk deel niet-ontvankelijk verklaard. Enkele redenen hiervoor zijn dat het bezwaarschrift te laat is ingediend, het bezwaarschrift niet gericht was tegen een besluit als bepaald in de Algemene wet bestuursrecht of dat de gemeente Almelo geen bevoegd gezag was.

Daarnaast is een groot deel van de bezwaarschriften ingetrokken. Almelo probeert bij bezwaarschriften telefonisch contact op te nemen met de bezwaarmakers om de situatie en gemaakte keuze nader te motiveren. Dit heeft bijgedragen aan het terugnemen van bezwaarschriften.

De besluiten, waarvan de bezwaarschriften die (deels) gegrond zijn verklaard, konden met een aanpassing of aanvulling van de motivering in stand blijven.

Er zijn twaalf beroep- en hoger beroepschriften ingediend. Hiervan is er één ingetrokken en zijn er drie niet-ontvankelijk verklaard. De overige zaken zijn nog in behandeling.

Aandachtspunten

Ondanks de positieve ontwikkelingen binnen het juridisch team, zijn er ook nog aandachtspunten voor het komende jaar. Deze aandachtspunten zien op projectmatig werken en prioritering, datakwaliteit en het voorbereiden op de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Vanwege de drukte en het hoge ambitieniveau van de gemeente moeten keuzes gemaakt worden. De prioritering en verhouding tussen thema's en werkzaamheden zijn vaak onbekend; alles is belangrijk. Gemotiveerde keuzes over welk thema eerst opgepakt wordt, en welke later, moeten de effectiviteit en efficiëntie van werkzaamheden versterken. Ook de datakwaliteit is hier van belang. Kennis over hoeveel werk wordt verzet, inclusief in welke perioden, draagt bij aan een goede planning. Daarnaast is het in 2021 van belang om voldoende tijd in te ruimen voor opleidingen en voorbereiding op de wetswijzigingen.

7. Evaluatie projecten

Onderwerp	Evaluatie
Actualiseren lokaal VTH-beleid In 2019 is lokaal (modulair) VTH-beleid ontwikkeld voor de thuistaken bouw, ruimtelijke ordening en brandveiligheid. Beoogd werd dit beleid in 2020 te actualiseren vanwege de komst van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en het beleid uit te breiden met APV / Bijzondere Wetten. <i>Beleidsdoel: Bijdragen aan een veilige, leefbare en gezonde leefomgeving.</i>	Het actualiseren van het lokale VTH-beleid is verschoven naar 2021. Dit in verband met het uitstel van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.
Kwaliteitscriteria Om aan onze kwaliteitsverordening te voldoen rapporteren wij jaarlijks in hoeverre wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria. In 2020 wordt het onderdeel 'deskundigheid' geanalyseerd. <i>Beleidsdoel: Voldoen aan kwaliteitseisen.</i>	In 2020 is onderzocht hoe de omgang met kwaliteitscriteria passend kan worden verantwoord. Besloten is om gebruik te maken van de Inzetbaarheidsmonitor; zodat deskundigheden goed kunnen worden vastgelegd. De monitor wordt in 2021 in gebruik genomen. Hiervan wordt mededeling gedaan aan de gemeenteraad.
Omgevingswet Naar verwachting wordt in 2022 de Omgevingswet ingevoerd. Voor de implementatie van deze wet is een programma opgestart. In het project Omgevingswet wordt een verkenning uitgevoerd naar de inzet van toepasbare regels en vindt een oriëntatie plaats op serviceformules en dienstverleningsprincipes van de Omgevingswet. <i>Beleidsdoel: werken op basis van de doelstelling van de Omgevingswet.</i>	Almelo heeft een programma ter voorbereiding op de Omgevingswet. Dit programma is uitgevoerd in 2020 en wordt vervolgd in 2021.
Pilot Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) Almelo start in 2020 een pilot waarin proef wordt gedraaid met de eenvoudigere bouwprojecten; de CC1-categorie. Hierbij wordt regionaal worden samengewerkt. Dit ter voorbereiding op de komst van private kwaliteitsborging. <i>Beleidsdoel: Invulling geven aan de oproep van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en de VNG.</i>	In 2020 zijn voorbereidingen getroffen voor de komst van de Wkb en deelname aan proefprojecten. Er wordt deelgenomen aan regionaal overleg, om waar mogelijk gezamenlijk op te trekken. Vervolg in 2021.
Integrale handhaving en formaliseren Gustos Almelo zet in op een meer integrale wijze van handhaving. In 2020 zal de werkwijze worden geoptimaliseerd. Het uitwerken en formaliseren van de werkzaamheden benodigd inzet van verschillende medewerkers. <i>Beleidsdoel: Toezicht en handhaving in samenhang uitvoeren.</i>	In 2020 is 1 Gustos-controle uitgevoerd vanwege maatregelen rondom COVID-19. Formalisering gebeurt met het actualiseren van het lokale VTH-beleid.
Project constructieve veiligheid gevels en galerijvloeren Afronden project constructieve veiligheid gevels en galerijvloeren. <i>Beleidsdoel: Waarborgen constructieve veiligheid.</i>	Het onderzoek is gereed. Het project wordt formeel afgesloten in 2021.
Powerbrowser In 2020 wordt de inrichting en het gebruik van de applicatie doorontwikkeld. Hiervoor is een aantal key-users aangewezen. <i>Beleidsdoel: Verbeteren van de uitvoeringskwaliteit.</i>	Hieraan is uitvoering gegeven. In 2021 verder doorontwikkelen en optimaliseren.

Handhaving paraplu herziening wonen in bestemmingsplannen In is het voorbereidingsbesluit ‘wonen in bestemmingsplannen’ genomen. In 2019 is er een inventarisatie gedaan. In 2020 wordt handhavend opgetreden tegen overtredingen. <i>Beleidsdoel: Behoud kwaliteit leefomgeving.</i>	Vanwege de COVID-19 maatregelen zijn bewoonde woningen niet gecontroleerd. Per 2021 valt dit project onder de reguliere werkzaamheden.
Detailhandel op bedrijventerreinen Doel is om ongewenste detailhandel op bedrijventerreinen te weren conform het detailhandelsbeleid. Bij geconstateerde overtredingen wordt in overleg gezocht naar mogelijke oplossingen. In 2019 is een eerste inventarisatie op een bedrijventerrein uitgevoerd. De aanpak van detailhandel krijgt in 2020 vervolg. <i>Beleidsdoel: Behoud kwaliteit leefomgeving.</i>	Meerdere bedrijventerreinen zijn geïnventariseerd. Handhaving heeft nog niet plaatsgevonden.
Leegstand winkelpanden De Leegstandsverordening binnenstad Almelo is in 2020 in werking getreden. Als gevolg hiervan worden leegstaande panden geïnventariseerd, wordt een register bijgehouden en vinden gesprekken plaats over invulling van leegstaande panden. BOA's domein I worden ingezet voor inventarisatie. <i>Beleidsdoel: Behoud kwaliteit leefomgeving.</i>	Boa's domein I zijn overwegend ingezet op de naleving van maatregelen rondom COVID-19. Vervolg in 2021.
Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO). De provincie Overijssel stimuleert de dynamiek in het buitengebied en hanteert hiervoor de KGO. Dit is een bestaande bundeling van diverse bestaande regelingen voor het buitengebied. Nieuwe ontwikkelingen zijn vaak mogelijk onder de voorwaarde dat ze bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving. Gemeentelijk toezicht op de uitvoering van KGO-maatregelen is noodzakelijk. <i>Beleidsdoel: Behoud kwaliteit leefomgeving.</i>	Er is actief toezicht gehouden op alle locaties waar afspraken zijn gemaakt over de kwaliteitsimpuls groene omgeving (KGO) en de toepassing van de Rood voor Rood-regeling. De vervolginzet vanuit toezicht en handhaving wordt begin 2021 besproken met ruimtelijke ordening.
Inventarisatie naleven Rood voor Rood – regeling De Rood voor Rood regeling maakt het mogelijk om een nieuwe woning te bouwen in landelijk gebied. Hiervoor dient echter wel een aanzienlijk oppervlakte aan schuren te worden gesloopt. Van enkele locaties is bekend dat niet aan de regeling wordt voldaan. Bij overige locaties wordt geïnventariseerd of aan de sloopverplichting is voldaan. <i>Beleidsdoel: Behoud kwaliteit leefomgeving.</i>	
Terrassenbeleid In 2015 zijn de ruimtelijke beleidsregels voor terrassen in werking getreden. Afgesproken is dat bestaande horecabedrijven zich vanaf april 2017 moeten conformeren met de beleidsregels; nieuwe bedrijven moeten zich direct conformeren. Hierop wordt toezicht gehouden. <i>Beleidsdoel: Behoud kwaliteit leefomgeving.</i>	Er is een QuickScan uitgevoerd, waarin aandacht is gegeven aan zomerterrassen, coronaterrassen, het ruimtelijk winterterrassenbeleid en het beleid in het kader van de exploitatievergunning (APV). Vervolg in 2021.
Gebiedstoezicht Uitwerken werkwijze gebiedstoezicht met inzet van BOA's domein I. <i>Beleidsdoel: Behoud kwaliteit leefomgeving.</i>	Wordt uitgewerkt bij het actualiseren van het lokale VTH-beleid in 2021.

Bijlagen

Bijlage 1. Evaluatie beleidsdoelen

De beleidsdoelen zijn gebaseerd op de *omgevingsanalyse*. Deze bestaat uit een gebiedsbeschrijving, probleemanalyse en een risicoanalyse. De *gebiedsbeschrijving* geeft inzicht in de kenmerken van onze gemeente. De problemen die vanuit het toezicht naar voren komen zijn samengevat in de *probleemanalyse*. De *risicoanalyse* geeft een inschatting van de ernst van de risico's en de kans van optreden. Het gaat dan ook om zaken die niet direct waarneembaar zijn, maar wel waarneembaar kunnen worden, zoals instortingsgevaar of brandgevaar.

Algemeen doel	Beleidsdoel	Indicator	Streefwaarde
Uitvoeringskwaliteit	Beoordelen bouwaanvragen overeenkomstig het toetsprotocol.	% besluiten dat in overeenkomstig de toetsmatrix en met 'BRIS-toets' is beoordeeld en gearchiveerd.	95%
		<i>Er wordt getoetst conform de niveaus zoals vastgelegd in ons toetsprotocol. Er wordt risicogericht getoetst, maar BRIS-toets wordt niet consequent gebruikt. Archivering BRIS-toets is hierdoor onvolledig.</i>	
	In geval van instellen beroep is het bezwaar/beroep ongegrond.	% procedures van vergunning- besluiten waarbij bezwaar-/ beroepsschriften ongegrond zijn.	95%
		% procedures van handhavings- zaken / verzoeken om handhaving waarbij bezwaar- / beroepsschriften ongegrond zijn.	85%
		<i>Dit doel is niet behaald. Echter, alle besluiten zijn, onder aanpassing van de motivering, in stand gebleven. Ongegrond: 20%; niet ontvankelijk: 40%; ingetrokken: 23%; (deels) gegrond: 17%.</i>	
	Klachten worden geregistreerd en geanalyseerd (trendanalyse).	- Aantal klachten. - Uitgevoerde klachtenanalyse.	Klachten thematisch inzichtelijk
		<i>Klachten worden geregistreerd, maar er is ruimte voor verbetering ten behoeve van een adequate analyse. Inzet klachten coördinator per 2021.</i>	
	De Landelijke Handhavingsstrategie wordt gehanteerd.	- Aantal keren dat is afgeweken van de LHS. - Uitgevoerde analyse op deze afwijkingen.	Jaarlijkse analyse op afwijkingen van strategieën.
		<i>Er is niet afgeweken van de Landelijke Handhavingsstrategie.</i>	
	Er is een hoog naleefgedrag (spontaan naleefgedrag).	In max. % van de 1 ^e controle is sprake van zware overtredingen van de wetgeving (als bedoeld in de LHS A4, B3, B4, C2, C3, C4, D1, D2, D3, D4).	5%
		In max. % van de 1 ^e controles is sprake van overtreding van wetgeving (als bedoeld in de LHS A1, A2, A3, B1, B2, C1).	40%
		<i>Dit onderdeel is toegespitst op brandveiligheid en is deels behaald. Zware overtreding: 19%; Overtreding: 33%; Geen overtreding: 48%</i>	
	Opvolging van 1 ^e controlebezoek is hoog	% hercontroles waarbij een eerder geconstateerde overtreding weer wordt geconstateerd.	< 40%
		<i>Brandweer Twente is niet in staat deze data aan te leveren. In 2021 wordt dit in samenspraak verder onderzocht.</i>	
Dienstverlening (gedrag)	De organisatie is goed bereikbaar	Er is 24-uurs bereikbaarheid ingesteld: - Bouwcalamiteiten-telefoon - Klantvriendelijke informatie- verstrekking via website	100%

		<i>Almelo kent een piketdienst voor bouwtelefoon. Hiermee is Almelo 24-uur bereikbaar. De website is klantvriendelijk. De Omgevingswet vraagt meer op het gebied van dienstverlening, waardoor de informatie op de website wordt geactualiseerd en uitgebreid.</i>	
	Informeel verzoek om informatie	Aantal dagen na ontvangst verzenden van reactie (kan ook procesvoorstel zijn).	3 werkdagen
		<i>Reactietermijnen kunnen niet worden uitgelezen. Dit komt omdat er op document/mail/telefoon moet worden gefilterd. Dit wordt niet geregistreerd. Alleen start en einddatum worden geregistreerd.</i>	
	Formeel verzoek op brief of mail	Aantal dagen na ontvangst verzenden reactie (kan ook procesvoorstel zijn)	20 werkdagen
		<i>Powerbrowser en de management informatie zijn niet ingericht zodat monitoring van reactie na indiening van brief of mail uitgelezen kan worden.</i>	
	Klanten zijn tevreden	Klanttevredenheid op: Inhoud, proces, dienstverlening.	Eerste meting in 2021, daarna 3 jaarlijks
		<i>N.v.t. De eerst meting is in 2022, na inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.</i>	
Dienstverlening (proces)	Besluiten op aanvragen worden tijdig afgehandeld	Max. % buiten de termijn genomen beschikkingen.	2%
		Het aantal besluiten dat buiten de termijn is genomen bedraagt 1.4%.	
		Max. % gevallen waarin de beslistermijn wordt verlengd.	40%
		Aantal keren verlenging beslistermijn.	Jaarlijkse analyse
		Uitgevoerde analyse op deze verlengingen	
		<i>Dit kan niet worden uitgelezen. Hier wordt aan gewerkt. Wij vinden dit belangrijke informatie.</i>	
		% betaalde dwangsommen vanwege niet tijdig beslissen	0%
		<i>Er zijn geen dwangsommen betaald vanwege niet tijdig beslissen.</i>	
	Klachten worden behandeld.	% klachten in behandeling genomen.	100%
		Aantal dagen na indiening in contact treden over behandeling.	3 werkdagen
		<i>Alle klachten zijn in behandeling genomen. Powerbrowser en de management informatie zijn niet ingericht zodat monitoring van contact na indiening van de klacht uitgelezen kan worden.</i>	
	Na aanzegging wordt een handhavingsbesluit genomen	% aanzeggingen waarop een handhavingsbesluit wordt genomen of schriftelijke reactie met beëindiging procedure.	100%
		<i>In principe worden alle zaken afgerond met een besluit. Powerbrowser en de management informatie zijn nog niet optimaal ingericht om dit uit te lezen. Hier wordt aan gewerkt.</i>	
	Er is een optimale dienstverlening	Aantal klachten over dienstverlening	Benchmark vergelijking
		<i>Er zijn twee klachten ingediend met betrekking tot onze dienstverlening.</i>	
Financiën	Heffen van kostendeckende leges indien mogelijk	Vastgestelde legesverordening	100%
		<i>Almelo heft kostendeckende leges. In 2021 wordt de impact van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging onderzocht om zorg te dragen voor kostendeckende leges in 2022.</i>	

Beleidsdoel per taakveld	Beleidsdoel	Indicator	Streefwaarde
Bouwen	Waarborgen constructieve veiligheid en bouwkundige brandveiligheid	% besluiten dat in overeenkomstig het toetsprotocol en met 'BRIS-toets' is beoordeeld en gearcheeerd.	95%
		Er wordt getoetst conform de niveaus als vastgelegd in de Almelose toetsprotocol. BRIS-toets is niet consequent gebruikt, waardoor de rapportage/archivering ontbreekt.	
Ruimtelijke ordening	Behoud kwaliteit leefomgeving	% geconstateerde strijdigheden met het bestemmingsplan dat actief opgepakt wordt.	95%
		Powerbrowser en de management informatie zijn nog niet optimaal ingericht om dit uit te lezen. Hier wordt aan gewerkt.	
Monumenten / beschermde stadsgezichten	Behoud kwaliteit leefomgeving	% toezicht op verleende omgevingsvergunning monumenten	100%
		% waar bouw wordt stilgelegd bij bouwen zonder of in afwijking van vergunning	
		Op alle verleende omgevingsvergunningen met de activiteit monument is toezicht uitgevoerd. Er zijn geen overtredingen geconstateerd, waardoor er geen bouw is stilgelegd.	
Slopen	Waarborgen gezondheid en omgevingsveiligheid	% waar sloopveiligheidsplan wordt gevraagd waar dat nodig is	100%
		% sloopmelding dat wordt getoetst conform bouwbesluit	
		Meldingen worden getoetst conform bouwbesluit. In 2021 wordt onderzocht of Almelo de landelijke richtlijn Bouw- en Sloopveiligheid vast wil stellen.	
Brandveiligheid	Waarborgen brandveilige omgeving	% besluiten dat in overeenkomstig het toetsprotocol is beoordeeld en gearcheeerd	95%
		Naleefgedrag bij controles brandveiligheid in gebruiksfase is hoog	80%
		Brandweer Twente toetst conform toetsprotocol. Het naleefgedrag varieert per thema. Bij de thema's logies, kamerverhuur en zorg wordt het gewenste naleefgedrag van 80% niet gehaald.	